БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 224 (17.804) • 28 сентябрь 1980 йил, якшанба • Баҳоси 2 тийин.

Космонавтлар Юрий Романенко ва Арнальдо Тамайо Мендес Ерга қўнганларидан сўнг.

ТАСС махсус мухбирлари А. Пушкарев ва В. Кузьмин телефотоси.

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

XXVI

УЮШҚОҚЛИК — МУВАФФАҚИЯТ ОМИЛИ

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVI съезди чақириладиган кун яқинлашиб келмоқда. Мамлакатимизнинг барча бурчакларида бўлгани каби серқуёш республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида ҳам бу тарихий кунни муносиб кутиб олиш учун оммавий ҳаракат тобора кучаймоқда. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XX съезди шарафига бутун-бутун коллективлар, районлар ва областлар, алоҳида тармоқларнинг меҳнаткашлари юксак мажбуриятлар олиб, «Беш йилликка — зарбдор якун!», «XXVI съездга — 26 зарбдор ҳафта» каби шиорлар остида зарбдорларча ишламоқдалар.

Маҳаллий партия комитетлари томонидан моҳирона бошқарилиб ва йўналтирилиб турган бу ҳаракат, шубҳасиз, республикамизнинг жонажон Коммунистик партия съездига тайёрлаётган меҳнат совғаларини янада салмоқлироқ қилиш учун муҳим омиллардан бири бўлади. Бу борада шу кеча-кундузда барча областлар ва Қорақалпоғистон АССРда кўп сонли партия, совет, касаба союз, комсомол ходимлари, хўжалик органларининг раҳбарлари ва мутахассислари, ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонлар зўр уюшқоқлик намуналарини кўрсатиб ишлаганликлари туфайли 1980 йилни ва умуман ўнинчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш ҳамда келгуси йилни юксак маромда бошлаш учун тўла имкониятлар яратилганини алоҳида таъкидлаш мумкин.

Республикамизда ялпи саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми ва энг муҳим турларини реализация қилиш топшириқларининг бажарилиши беш йиллик план кўрсаткичлари даражасида бормоқда. Саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми ўтган йилги суръатга нисбатан анча жадал ўсмоқда, халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш ошди. Қишлоқ хўжалигидаги ютуқлар ҳам қувончли бўлаётир. Пилла, қоракўл тери ва деҳқончилик ҳамда чорвачиликнинг бошқа қатор маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш йиллик планлари муддатидан олдин адо этилди.

Пахтакорлар айниқса катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Улар бу йил давлатга 5 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан олинган юксак мажбурият тўла ва ошириб бажарилишини таъминлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирдилар. Жонажон Коммунистик партия ва совет халқи олдида берилган улкан ваъданинг тақдири ҳал бўлаётган ҳозирги йиғим-терим палласида эса ҳамма ерда етиштирилган мўл пахта ҳосилини тез ва сифатли йиғиштириб олиш учун кураш тобора қизиб бормоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бу даврда ҳам ишнинг муваффақияти унинг нечоғли яхши ташкил этилганлигига, маҳаллий партия комитетларининг моддий ва меҳнат ресурсларини йиғим-терим манфаатлари йўлида қанчалик омилкорлик билан сафарбар эта олишларига, барча бўғиндаги кадрларнинг, айниқса партия-хўжалик активининг уюшқоқлигига, жонкуярлигига, уларнинг юксак интизом ва ташкилотчилик намуналарини кўрсатиб ишлашларига кўп жиҳатдан боғлиқ. Бу борада Бухоро область Ромитан район партия комитетининг пахта йиғим-теримига раҳбарлиги алоҳида таҳсинга сазовордир. Бу йил район пахтакорлари экин майдонлари ҳосилдорлигини кескин ошириб, ҳар гектар ердан 52 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олишга азму қарор қилганлар. Район партия комитети хўжаликларда пахта йиғим-теримини уюшқоқлик билан ўтказиш юзасидан белгиланган ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган тадбирларни амалга ошира бориб, дастлабки кунларданоқ терим суръати кескин оширилишига ва республика мусобақасида қаторасига икки ўн кунликдан бери Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи қўлда сақлаб қолинишига сазовор бўлмоқда. Район меҳнаткашлари пахта йиғим-теримида қанчалик зўр уюшқоқлик билан ишлаётганликларини шундан ҳам кўриш мумкинки, кейинги пайтларда давлатга йиллик пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан кунига ўртача 4—4,5 процент миқдорида ҳосил топширилишига эришилмоқда. Шу туфайли район пахтакорлари йиллик планни республикада биринчи бўлиб бажаришга муваффақ бўлдилар ва эндиликда юксак марра сари интилмоқдалар.

Йиғим-терим пахтакор районларнинг партия ташкилотлари учун, коммунистлари ва барча меҳнаткашлари учун жиддий синов ҳисобланади. Бу синовдан фақат ишнинг кўзини билиб, зўр уюшқоқлик ва ташкилотчилик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилган тақдирдагина муваффақиятли ўтиш мумкин. Шу кеча-кундузда пахта тайёрлашнинг боришини диққат билан кузатадиган бўлсак, Тошкент, Бухоро, Қашқадарё ва Сурхондарё областларининг қатор районларида ва хўжаликларида ишнинг ана шу талаблар даражасида уюштирилиб, пахта йиғим-теримини муваффақиятли ўтказиш учун барча имкониятлардан самарали фойдаланилаётганини яққол ҳис этиш мумкин. Тошкент областининг хўжаликларида машина терими яхши уюштирилганлиги туфайли пахта тайёрлашнинг кунлик ўсиши ўртача 6 процентни ташкил этмоқда.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам йиғим-теримда партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва уюштирувчилик роли яққол сезилмаётир. Баъзи район партия комитетлари ҳосилни тезроқ ва сифатли йиғиб-териб олиш юзасидан самарали чораларни кўрмаяптилар. Ана шундай чоралардан бири — механизаторлар ва теримчилар ўртасида социалистик мусобақанинг ташкил этилиши бўлиб, кўп жойларда бу соҳада жиддий камчилик ва нуқсонлар мавжуд. Терим агрегатларининг иш унуми паст. Мусобақа илғорларини шарафлаш ва нормаларини бажармаётганларга кенг жамоатчилик олдида танбеҳ бериш каби тарбиявий воситалардан кам фойдаланилмоқда.

Пахта йиғим-терими илғорларининг тажрибасини умумлаштириш ва кенг оммалаштириш ҳам партия ташкилотларининг бевосита раҳбарлигида ва актив иштирокида олиб бориладиган муҳим ишлардан ҳисобланади. Маҳаллий партия комитетлари ҳузурида йиғим-терим даври учун ташкил этилган матбуот марказлари бу борада жуда кўп фойдали ишларни амалга оширишлари мумкин. Ҳамма гап фақат уларни шунга тўғри йўналтиришда ва пахта учун кураш пешқадамлари эришган илғор иш усулларининг тўғри ва атрофлича умумлаштирилишини ҳамда бошқа жойларда кенг қўлланилишини таъминлашдадир.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари йиғим-теримда иш муваффақиятини таъминлаш ўзларининг асосий бурчи эканлигини бир зум ҳам унутмасликлари, бу соҳада майда-чуйда нарсалар бўлмаслигини ҳамиша ёдда тутиб, пахтакорларнинг унумли ишлашлари учун барча чораларни кўришлари лозим. Пахтазор — бугун чинакам жасорат майдони эканлиги ҳар бир ишимизда — дала шийпонида осиб қўйилган «жанговар варақа»дан тортиб то илғорларни шарафлаб кўтариладиган байроқчаларимизгача — ҳамма-ҳаммасида сезилиб турсин. Бу эса, шубҳасиз, йиғим-теримда уюшқоқликни, қолаверса, она-Ватанга бу йил етказиб бериладиган 5 миллион 850 минг тонналик «оқ олтин» хирмонининг тезроқ уюлишини таъминлайдиган муҳим гаровдир.

Бўка районининг барча хўжаликлари пахта йиғим-теримини кундан-кунга авж олдирмоқдалар. Далаларда «зангори кема»лар юксак унум билан ишлатилмоқда. Районнинг илғор хўжаликларидан бири «Коммунизм» колхозида ҳам машина теримига алоҳида эътибор берилмоқда. Хўжалик ўз ихтиёридаги 600 гектар майдондан 45 центнердан «оқ олтин» етиштириш учун бел боғлаган. Суратда: колхоз раиси (чапда) Саидраҳим Саймаков илғор экипаж бошлиғи механизатор Ором Ҳасановга илғорлик вимпелини топширмоқда. Ўнгда эса колхоз даласида машина терими акс эттирилган.

Ж. Тўраев фотолари.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

МАШИНАЛАР ЯНАДА СЕРУНУМ ИШЛАСИН!

Республика меҳнаткашлари сентябрь ойида 3 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонини тиклаш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар. Пахта тайёрлашнинг кунлик ўсиши 190 минг тоннадан ошди. Шунинг салкам 7,5 минг тоннаси ингичка толали пахтадир. Пахта териш машиналари бункеридан ҳар куни қарийб 124 минг тонна хом ашё бўшатилмоқда. Республика бўйича мавсум бошидан буён жами 2323703 тонна пахта тайёрланди.

Йиғим-терим суръатини янада жадаллаштирайлик! Ҳар куни камида 200 минг тонна «оқ олтин» тайёрланишига эришайлик!

Тошкент области пахтакорлари йиғим-теримда қувончли натижаларни қўлга киритяптилар. 26 сентябрь куни улар қабул пунктларига 25,5 минг тонна хом ашё жўнатдилар. Ана шу ҳосилнинг салкам 23 минг тоннаси бункерлардан бўшатилди.

БАЙРОҚ КЎТАРИЛДИ

Механизаторлар мусобақаси ғолиби Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоз механик-ҳайдовчиси, Ленин комсомоли мукофоти лауреати Хўжамқул Рустамов шарафига байроқ кўтарилди. У мавсумда 620 тонна пахта териш юзасидан мажбурият олган эди. Ҳозиргача ўз агрегати бункеридан 500 тоннадан ортиқ «оқ олтин» бўшатди.

Қумқўрғон районидаги «Москва» колхози пахта тайёрлаш беш йиллик планини бажарди. Колхоз заршунослари қабул пунктларига пландаги 43,8 минг тонна ўрнига 45 минг тонна пахта топширдилар.

МЎЛ ҲОСИЛ УСТАЛАРИ

Пешку районидаги «Москва» колхози деҳқонлари бу йил ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилишган. Хўжалик коллективи пахта тайёрлаш йиллик плани бажарилганлиги ҳақида рапорт берди.

ЧЎЛҚУВАРЛАР ШИЖОАТИ

Сирдарё области хўжаликларида механизаторлар мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Меҳнат беллашуви туфайли дала гвардиячилари юксак натижаларга эришмоқдалар. Чунончи Гулистон районидаги Ленин номли колхоз механизатори Ғафурбек Ҳакимов бир кунда 15 тонна, Рўзимат Абдураҳмонов эса 13 тонна пахта терди. Оқолтин районида Усмон Юсупов номли совхоз механизаторлари Юнус Беков ва Бўлтак Исматовлар ҳар куни 10—12 тоннадан пахта териб энг юқори иш унумига эришяптилар.

МАЖБУРИЯТ ҲИСОБИГА

Наманган области бўйича битта хўжалик, иккита бўлим, йигирма иккита бригада коллективи социалистик мажбурият ҳисобига пахта топширмоқда.

Поп районидаги Ленин номли совхоз-техникумнинг Довуджон Одилов бригадаси йиллик планни бажариб, ҳосилдорликни 65 центнерга етказиш ташаббусини бошлади.

Уйчи районидаги «Гулистон» совхози меҳнаткашлари машина билан пахта териш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар.

НИШОНЛИКЛАР ЮТУҒИ

Қашқадарё область Нишон райони пахтакорлари мавсум бошидан буён 34 минг тонна хом ашё тайёрлаб, беш йиллик планни муддатидан илгари адо этдилар. Район заршунослари ўтган давр мобайнида давлатга 162400 тонна «оқ олтин» топширдилар. Бу меҳнат муваффақиятига У. Юсупов номли, К. Маркс номли, «Пахтаобод» совхозларининг меҳнаткашлари салмоқли ҳисса қўшдилар. Нишонлик пахтакорлар беш йиллик планга қўшимча 21 минг тонна юқори сифатли пахта тайёрлаш юзасидан мажбурият олишган.

УЧРАШУВЛАР, КОНЦЕРТЛАР, ПРЕМЬЕРАЛАР

Орол денгизидан Помир тоғларигача, Зарафшон водийси ва Қаршининг бўз ерларида— бутун Ўзбекистон бўйлаб совет музикаси Бутуниттифоқ фестивалининг қатнашчилари республикага келтирган дўстлик ва қардошлик оҳанглари янграмоқда.

Тахиатош энергетиклари ва гидроиншоот қурувчилари украиналик композитор Александр Штогаренко Арманистон бўйлаб сафар қилган чоғида яратган «Арман эскизлари» туркумидаги янги асарининг илк тингловчилари бўлдилар.

Таниқли композиторлар — РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоблари, СССР давлат мукофотининг лауреатлари Микаэль Таривердиев билан Леонид Афанасьев эса ўзлари пахтакор бўлдилар. Улар ипак пахта илғор теримчилари Гулчеҳра Маматқулова, Ойгул Тошбоева ва Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бошқа теримчилари билан бирга далага чиқиб, ўз қўллари билан пахта тердилар. Сўнгра «Гўзал» халқ ашула ва рақс ансамбли меҳмонларга ўз санъатини кўрсатди. Композиторлар концертга юксак баҳо бердилар.

Денов шаҳрининг меҳнаткашлари Тожикистон хотин-қиз рубобчилар давлат ансамблининг концертини самимий кутиб олдилар. Ансамбль Қумқўрғон, Шўрчи, Сариосиё районларининг хўжаликлари бўйлаб сафар бошлади.

Бошқа бир музика коллективи — К. Ўрозов номли қирғиз халқ чолғу асбоблари давлат оркестри Фарғона областининг пахтакорлари ҳузурида бўлди.

Қўқон пойафзал фабрикасининг коллективи РСФСР давлат мукофотининг лауреати Валерий Гаврилин бошчилигидаги фестиваль қатнашчилари группасини қабул қилди.

РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Юрий Чичков ҳамда Туркманистон ССР давлат мукофотининг, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Чори Нуримов ўзларининг ижодий режалари ҳақида андижонлик меҳнаткашларга гапириб бердилар.

Тошкентликлар санъат байрамининг катта программаси билан танишишни давом эттирмоқдалар. «Баҳор» концерт залида А. Петров, Г. Свиридов, С. Слонимский, Л. Пригожин, А. Флярковский, Ю. Фалик асарлари янгради. Пойтахт аҳолиси Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг СССР халқ артисти, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Юрий Силантьев раҳбарлигидаги эстрада-симфоник оркестри концертини шодиёна қабул қилди.

Фестиваль Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқлари бўйлаб ўз тантаналарини давом эттирмоқда. (ЎзТАГ).

5 850 000 «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 27 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (тайёрлашнинг умумий ҳажмига нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида).

Тошкент	6,02	62,35	6,16	54,98
Бухоро	2,58	57,51	2,15	19,21
Қашқадарё	3,14	52,76	2,71	31,55
Сурхондарё	2,83	50,57	2,92	35,87
Фарғона	2,65	41,05	2,29	14,02
Хоразм	3,15	35,19	2,40	15,05
Самарқанд	3,31	34,59	2,77	13,75
Андижон	2,62	32,50	1,75	7,45
Жиззах	4,78	31,64	5,39	31,18
ҚҚАССР	3,60	28,84	3,16	17,33
Сирдарё	4,33	26,70	4,74	24,17
Наманган	2,44	26,20	1,74	6,19
Республика бўйича:	3,28	40,06	3,21	23,18
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Бухоро	1,61	35,65	0,22	0,22
Сурхондарё	2,45	31,73	2,65	12,51
Қашқадарё	1,62	23,53	0,89	4,97
Наманган	2,19	16,17	—	—
Республика бўйича:	2,14	29,28	1,82	8,79

Космонавтлар Юрий Романенко ва Арнальдо Тамайо Мендес Ерда

«ИНТЕРКОСМОС» ПРОГРАММАСИГА МУВОФИҚ ХАЛҚАРО ЭКИПАЖНИНГ УЧИШИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТУГАЛЛАНДИ

ТАСС АХБОРОТИ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси Юрий Романенко билан тадқиқотчи космонавт, Куба Республикасининг граждани Арнальдо Тамайо Мендесдан иборат халқаро экипаж «Салют-6» — «Союз-37» — «Союз-38» орбитал комплекси ичидаги қўшма тадқиқотлар ва экспериментлар программасини муваффақиятли бажариб бўлгандан кейин 1980 йил 26 сентябрь Москва вақти билан соат 18 дан 54 минут ўтганда Ерга қайтиб тушди. Космонавтлар Попов ва Рюмин ўртоқлар «Салют-6» станциясидаги ишни давом эттирмоқдалар.

«Союз-38» космик кемасининг туширилувчи аппарати Совет Иттифоқи территориясининг белгилаб қўйилган районида Жезқазғон шаҳридан 175 километр жанубишарқда Ерга қўнди.

Ерга қўнгандан кейин Романенко ва Тамайо ўртоқлар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

«Салют-6» — «Союз-37» — «Союз-38» орбитал комплексида етти суткалик учиш вақтида космонавтлар Попов, Рюмин, Романенко ва Тамайо Мендес ўртоқлар Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси олимлари биргаликда тайёрлаган илмий-техникавий тадқиқотлар ва экспериментларнинг планлаштириб қўйилган программасини муваффақиятли бажардилар.

Космик материалшунослик программасига мувофиқ турли ярим ўтказгичли материалларнинг кристаллари ҳосил қилинди. Вазнсизлик шароитида биринчи марта органик бирикмаларнинг монокристалларини ўстиришга оид экспериментлар амалга оширилди.

Табиий ресурсларни тадқиқ қилиш ва атроф-муҳитни ўрганиш программаси доирасида космонавтлар Ер юзасини ҳамда дунё океани акваториясини кузатдилар ва фотосуратга олдилар. Экипаж аввалги халқаро экипажларнинг «Салют-6» станциясида ишлаш вақтида Совет Иттифоқи, Германия Демократик Республикаси ва Болгарияда тайёрланган аппаратлардан фойдаланиб бошлаган бир қанча геофизика экспериментларини бажаришни ҳам давом эттирди.

Медицина-биологик тадқиқотлари чоғида космик учиш омилларининг инсон организмига ва биологик объектлар ривожига таъсири тўғрисида янги маълумотлар олинди.

Ғарбий ярим шардаги социалистик давлатларнинг биринчи вакили — кубалик космонавт иштирокида халқаро экипажнинг муваффақиятли тугалланган парвози Совет Иттифоқи ва Куба Республикаси халқлари ўртасидаги илмий-техникавий ҳамкорлик янада кенгайиб, қардошларча ўзаро муносабатлар мустаҳкамланиб бораётганини намойиш этди.

1978 йил мартидан 1980 йил сентябригача «Союз» совет космик кемаларида ва «Салют-6» орбитал станциясида етти социалистик давлатнинг гражданлари космик фазога парвоз қилдилар. Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатларнинг олимлари биргаликда ишлаб чиққан илмий-техникавий тадқиқотларнинг кенг программаси бажарилиши натижасида катта ҳажмдаги ахборот олинди, бу ахборотдан социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг илм-фани ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида фойдаланилади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ, СССРНИНГ КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ Ю. В. РОМАНЕНКОНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ ВА ИККИНЧИ «ОЛТИН ЮЛДУЗ» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексидаги космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССРнинг космонавт-учувчиси ўртоқ Юрий Викторович **Романенко Ленин** ордени ва **иккинчи «Олтин Юлдуз»** медали билан мукофотлансин.

Совет Иттифоқи қаҳрамони ўртоқ Ю. В. Романенконинг жасоратини нишонлаш юзасидан қаҳрамоннинг юртида бронза бюсти ўрнатилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1980 йил, 26 сентябрь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

КУБА РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ГРАЖДАНИ ТАДҚИҚОТЧИ КОСМОНАВТ АРНАЛЬДО ТАМАЙО МЕНДЕСГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

«Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексидаги космик учишни муваффақиятли амалга оширганлиги ва бунда мардлик ҳамда қаҳрамонлик кўрсатганлиги учун Куба Республикасининг граждани тадқиқотчи космонавт **Арнальдо Тамайо Мендесга** Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилсин, Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль
1980 йил, 26 сентябрь.

БУНКЕРЛАР БАРАКАСИ

Тошкент область Ғалаба райони далаларида 430 дан зиёд пахта териш агрегати ишлаяпти. Улар ёрдамида ҳар куни қарийб 4 минг тонна «оқ олтин» териб олинмоқда. Ҳар бир машинанинг кунлик иш унуми 8,9 тоннагача етказилмоқда.

Пискент райони механизаторлари ҳам ҳар бир машинанинг кунлик иш унумини 7,9 тоннага етказиб, юксак самарадорликка эришяптилар.

Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз механик-ҳайдовчилари шарафига алвон байроқ кўтарилди. Бу ерда 17 та агрегат билан бир кунда қарийб 250 тонна пахта терилди. Ҳар бир агрегатнинг ўртача кунлик иш унуми 14,5 тоннани ташкил этди.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОММУНИСТЛАРНИНГ СЪЕЗДОЛДИ ЙЎЛЛАРИ

ЧИНИҚИШ

Коммунист ҳаёти партия кўрсатмаларини турмушга татбиқ қилиш билан узвий алоқадордир. Бу алоқадорликни ҳис қила олишни биз қисқа қилиб ленинча партиявийлик деб атаймиз.

Ленинча партиявийлик коллектив ҳал этиши лозим бўлган катта-кичик вазифаларни рўёбга чиқаришда партия, давлат, халқ нуқтаи назарини кўзлаш, шахсий ибрат кўрсатиш демакдир. Коммунистда ленинча партиявийлик ҳиссиётини мужассамлаштириш ёш колхозчи, ишчи, зиёли КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилинган кундан бошланади. Ёш коммунистлар замон талаблари савиясида бўлишлари, сиёсий, иқтисодий билимларни қунт билан ўрганишлари, иш натижаларини кундан-кунга яхшилашлари, ташкилотчилик қобилиятини мунтазам равишда такомиллаштириб боришлари лозим.

Бунга эришишда ёш коммунистларнинг аниқ мақсадга йўналтирилган ўқишини ташкил этиш муҳим роль ўйнайди. КПСС аъзолигига кандидатларда ленинча партиявийлик ҳиссиётини мужассамлаштириш учун бундан икки йил муқаддам район партия комитети ҳузурида ёш коммунистлар мактаби ташкил этилди.

Партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этиладиган икки йиллик ёш коммунистлар мактабининг ўқув программаси бўлса-да, маҳаллий шароитни, тингловчиларнинг билим даражасини ҳисобга олиб, район мактаби машғулотларининг махсус планини тузишни ҳаёт тақозо қиларди. Шуни ҳисобга олиб, ўқув программасини тузишдан олдин бўлғуси тингловчилар билан учрашиб, уларни қизиқтирадиган масалалар ҳақида суҳбатлашдик.

Ёш коммунистларда масъулиятни ҳис қилиш ҳиссиётини тарбиялаш жараёнига эътиборни кучайтириш вазифаси В. И. Ленининг: «Бизнинг вазифамиз — партиямизнинг мустаҳкам, саботли бўлишини, софлигини сақлашдир. Биз партия аъзоси деган номни ва унинг аҳамиятини **юқори, юқори ва янада юқори** кўтаришга ҳаракат қилишимиз лозим», — деган кўрсатмасидан келиб чиқарди. Шу боисдан ёш коммунистлар мактабининг тингловчилари «КПСС XXV съезди талаблари асосида хўжалик қурилишига партиявий раҳбарлик», «Омма орасида ғоявий-тарбиявий ишларни олиб боришнинг форма ва методлари», «КПСС Уставида белгиланган вазифаларни бажаришда ёш коммунистларга нисбатан талабчанликни ошириш» сингари мавзуларда лекция тингладилар.

Партия қурилишига оид билимлар ёш коммунист ҳисобда турган партия ташкилотининг структураси билан узвий боғлиқ равишда тушунтирилганлиги учун тингловчилар материални тез ўзлаштириб оладилар. Машғулот сўнгида тингловчилар ўзаро фикр алмашишади. Бундай вақтларда партия ташкилотларида йўл қўйилаётган нуқсонлар маълум бўлиб қолади.

Ўзаро суҳбатларнинг бирида Ҳамза номли колхоздан келган тингловчи И. Бўрибоев партия топшириғи берилмаётганини айтиб қолди. Ташкилий бўлим инструкторлари ёш коммунист ҳисобда турган цех партия ташкилотининг секретари билан суҳбатлашиб, унга партия топшириғи берилишини таъминладилар.

Лекторлар фаолияти, машғулотларнинг мунтазам ўтаётганлиги ва ундан тингловчиларнинг тўлиқ қатнашиб, бахслашишидан бу соҳадаги ишимиз талаблар даражасида ташкил этилди, деган фикрда эдик. Лекин область партия комитетининг бир группа ходимлари ёш коммунистлар мактабларининг ишини ўрганиб чиқдилар, машғулотларни семинар, назарий конференция тарзида ҳам ўтказиш эътиборимиздан четда қолганлигини кўрсатиб бердилар.

Шундан сўнг ёш коммунистлар мактабининг раҳбарлари учун бир кунлик семинар ўтказдик. Машғулотларда ютуқ ва нуқсонларнинг аниқ сабабларини таҳлил қилишга, тингловчиларда актив ҳаётий позицияни тарбиялашга эътиборни кучайтирдик.

Шунингдек, Тимирязев номли, Фрунзе номли колхозларда ҳам ёш коммунистлар мактабини ташкил этдик.

Ўқув программаси янада такомиллаштирилди. Район партия комитети ҳузуридаги ёш коммунистлар мактабида марксизм-ленинизм назариясини, партия қурилишини ўрганиш, коммунистларни ғоявий-сиёсий чиниқтириш машғулотларнинг асосини ташкил эта бошлади. Назарий лекцияларни Тошкент Олий партия мактабининг ўқитувчилари ўқий бошлашди. Тарих фанлари доктори, партия қурилиши кафедрасининг мудири, професор Ғ. Абдурабиев, доцент Г. Зайцев, тарих фанлари кандидати И. Исомиддинов, иқтисод фанлари кандидати М. Тошматовлар ўзларининг қизиқарли лекциялари билан ёш коммунистларда марксча-ленинча назарияга бўлган эътиқодни шакллантиришга катта улуш қўшмоқдалар.

Бундан икки-уч йил илгари Мичурин номли колхозда беш-олти нафар ёшу қари тўпланса, хўжалик раҳбарлари ободончилик ҳақида қайғурмаётганлиги тўғрисида албатта гап очиларди. Меҳнаткашларнинг халқ депутатлари Советларига, партия ва хўжалик органларига йўллаган мактубларида колхоз ички йўллари нотекислиги, уй-жой бинолари қурилмаслиги баён этиларди. Меҳнаткашларнинг қишлоқ марказини ободонлаштириш, турмуш шароитларини қўшни колхозлардаги деҳқонларнинг яшаш даражасига етказиш борасида билдирган истакларини амалга оширишни хўжалик экономикаси ҳали кўтармасди. Ҳар бир колхозчини қизиқтирган мазкур масала ёш коммунистлар мактабининг машғулотларида ҳам ўз аксини топди. Ёш коммунистлар мактабининг раҳбари Юнус Сарибоев машғулот ўтказувчи коммунистлар олдига тингловчиларга яқин бўлган воқеалар мисолида қишлоқни ободонлаштириш йил якунидаги бухгалтерия ҳисоб-китобларида аниқланган хўжалик даромадига боғлиқлигини тушунтириш ваазифасини қўйди. Маматқул Инамқулов, Ғуломбой Унгарбоев, Мавлон Гаффоров, Орипбой Пардабоев каби лекторлар бу вазифани муваффақиятли уддаладилар. Ёш коммунистларга партия топшириқлари бериб, уларда меҳнатсеварлик, ташаббускорлик хислатларини тарбиялаш ҳам Ю. Сарибоевнинг диққат марказида бўлди. Чунки, бугунги кунда айрим ўрта бўғин раҳбарлари коммунистнинг вазифаси хатони топишдан, фан ютуқларини оммага тушунтиришдан иборат, нуқсонларни бартараф этиш билан хўжалик раҳбарлари шуғулланиши лозим деб ўйлайдилар. Ҳолбуки, ҳаётда актив позицияда бўлиш коммунистдан бугунги кун учун актуал бўлган масалаларни кўра билишнигина эмас, уларни турмушга татбиқ қилишда, нуқсонларни бартараф этишда шахсан иштирок этишни ҳам талаб қилади.

Бу ғоя ёш коммунистлар мактабининг 20 нафар тингловчиси онгига сингдириб борилди. Меҳнати билан эл ҳурматини қозонган кишилар фаолиятидан олинган жонли мисоллар тимсолида улар бунга ишонч ҳосил қилдилар. Ф. Сафарова, К. Бойбўтаев, А. Юсупов каби ёш коммунистлар пахтачилик, ғаллачилик бригадаларида, чорвачилик фермасида илғор бўлиб, сўз ва иш билан сафдошларини ўзларига эргаштира бордилар. Ёш коммунистлар мактаби фаолияти меҳнат унумдорлигини ошириб, маҳсулот сифатини яхшилашга ҳам таъсир этаётганлиги сезила бошлади. Хўжаликнинг соф даромади ортиб, бўлинмас фондга ажратилган маблағлар кўпайди. Колхозчилар орзу қилган ободончилик аста-секин амалга ошрила бошланди. Водопровод трубалари ётқизилиб, аҳоли тоза сув билан таъминланди. Ички йўлларга шағал ётқизилди. Автотрактор парки қурилди. Ҳозирги вақтда 83-кўчма қурилиш колоннасининг қўли гул қурувчилари 2000 бошга мўлжалланган чўчқачилик комплекси, иккита дала шийпони барпо этмоқдалар.

Биз ёш коммунистлар мактабида ғоявий чиниқиб, ижтимоий ҳаётда ва меҳнатда ўзини кўрсатаётган актив тингловчиларнинг ташкилотчилик маҳоратини ўрганиб, лаёқатлиларни партия, комсомол ташкилотларининг сайланадиган органларига сайлашга тақдим қилаётирмиз. Карл Маркс номли колхоз партия комитетининг секретари Мирзааҳмад Акимбоев, «Октябрь 40 йиллиги» колхози партия комитетининг секретари Асқар Зоидов, район комсомол комитетининг секретари Ҳафиза Паёзовалар кейинги икки-уч йилда коммунистлар ва район ёшларининг етакчилигига сайланган тингловчилар жумласидандир. Шуниси қувончлики, райком аъзолигига сайланган ёш коммунистлар ҳам сафдошлари билдирган юксак ишончни шараф билан оқламоқдалар.

«Ленин йўли» колхози партия комитети ҳузуридаги ёш коммунистлар мактабининг тингловчиси Нишонбиби Содиқова халқ депутатлари область Советининг депутатлигига сайланди. У бу ишончни меҳнаткашлар берган наказларни бекаму кўст бажариш, ҳар бош сигирдан соғиб олинадиган сут миқдорини кўпайтириш билан оқламоқда. 12 нафар тингловчи партия группаси, 18 нафар тингловчи цех партия ташкилотларининг етакчиларидир. Кейинги вақтларда КПСС аъзолигига қабул қилинаётган ёшлар КПСС Устави ва Программасини чуқур ўзлаштириб олганликларини кўрсатмоқдалар. Район партия комитети ҳузурида ташкил этилган ёш коммунистлар мактаби машғулотларига 200 нафар ёш коммунист иштирок этаётганлиги, тармоқ, соҳа партия ташкилотлари ва 14 та колхоз партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган мактаблар машғулотига 370 нафар ёш коммунист қатнашаётганлиги бунинг натижасидир.

Ёш коммунистлар мактаби омма билан мулоқатда бўладиган партия жангчиларини ғоявий-сиёсий чиниқтиришнинг муҳим формаси эканлигини ҳаёт тасдиқламоқда. Актив ҳаётий позицияни ўзларида мужассамлаштирган коммунистлар КПСС XXVI съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун мусобақада фаол қатнашиб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш учун курашда байроқдорлик қилмоқдалар.

М. АҲМАДЖОНОВ,
Бўка район партия комитетининг иккинчи секретари.

Мусобақа кундалиги

БРИГАДАНИНГ ЮТУҒИ

Сурхондарё областидаги 11-қурилиш трести коллективи ўзининг қатор илғор бригадалари билан фахрланади. Булар орасида Владимир Морарь бошлиқ коллектив алоҳида ҳурматга сазовордир. Бригада ҳозирнинг ўзидаёқ беш йиллик топшириғидан 6 йил ўзиб кетди. Коллективдаги 70 бинокор ҳаммаси икки шахсий беш йиллик топшириғини ва социалистик мажбуриятини бажарганлиги тўғрисида шу йилнинг февраль ойидаёқ ғалаба рапорти берган эди.

— Биз бундай муваффақиятг — дейди В. Морарь, — злобинчи метод билан ишлаганимиз туфайли эришмоқдамиз.

Бригада КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига трестда авж олган социалистик мусобақада олдинда бораётир. Бинокорлар партия съезди очиладиган кунда эса саҳни 300 квадрат метр келадиган 2 та уйни муддатидан илгари фойдаланишга топширишга қарор қилди.

Ўзбекистон Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли бригадалардан 700 таси ҳозир Николай Злобин методи асосида ишлаб, меҳнатда янгидан-янги ютуқларга эришмоқдалар. Бу коллективлар йил бошидан буён 62,2 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарди. Чунончи, 9 та чорвачилик комплекси, 5 та паррандахона ва 59 минг квадрат метр ҳажмдаги уй-жой муддатидан барвақт фойдаланишга топширилди. Злобинчи метод билан ишлаш натижасида объектларни ишга тушириш муддатининг жами 1517 кунини қисқартириш мумкин бўлди. Хўжалик ҳисобидаги бригадаларда 265 ишчи бошқа ишларга ўтказилди.

ЯНГИ МАҲСУЛОТ

Наманагандаги аврли газламалар комбинатининг янги корпусида ўрнатилган тўқимачилик дастгоҳларида атлас тўқиб чиқариш бошланди. Маҳсулотнинг дастлабки туркуми истеъмолчиларга жўнатилмоқда.

Бу ерда дастгоҳларни ҳамда машина механизмларини йиғиш ва созлаш ишларини олиб бораётган монтажчи бригадаларнинг аъзолари билан бирга тўқувчилар ҳам бир йўла иш бошламоқдалар. Улар пардоз ҳамда созлаш ишлари тўла поёнига етказилмасдан туриб, тайёр дастгоҳларда газлама тўқишга киришмоқдалар.

Бундай иш усули Ўзбекистон енгил саноатидаги ишга тушириладиган объектларда бу йил биринчи бор амалга оширилди. Бу усул қатор корхоналарда лойиҳадаги қувватларни муддатидан илгари ўзлаштириб олишга катта ёрдам бермоқда.

Наманган тўқувчилари КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, газламалар тўқиб чиқаришни яна ҳам кўпайтиришга интилмоқдалар.

Бугун—Машинасозлар куни

ҚУДРАТЛИ КОНВЕЙЕР

Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси бошлиғи М. А. КАНДАУРОВ ҳикоя қилади.

Бирлашмамизга қарашли корхоналар ва ташкилотларнинг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари ўзларининг анъанавий байрамлари — Машинасозлар кунини зўр сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги жўш урган бир вазиятда кутиб олмоқдалар, — деб сўз бошлади Бутуниттифоқ «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси бошлиғи М. А. Кандауров «Совет Ўзбекистони» мухбири билан суҳбатда. — КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумининг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги XXVI съездини чақириш ҳақидаги қарори ана шу кўтаринкилик боиси бўлди. Совет кишиларида Ленин партиясининг ҳар бир съездини меҳнатда янги ютуқлар билан, умумхалқ мусобақасини кенг қулоч ёйдириш билан кутиб олиш ажойиб анъанага айланган. Бирлашмамизнинг ишлаб чиқариш коллективлари партия олий анжуманига тайёргарлик кўрар эканлар, зиммаларига янги оширилган мажбуриятлар олмоқдалар.

— Михаил Андреевич, анъанавий савол: бирлашма ишчилари Машинасозлар кунига қандай совғалар билан келдилар?

— Ўнинчи беш йиллик, шубҳасиз, совет халқи тарихида ўчмас из қолдиради. Бу беш йилликда «Союзмашхлопководство» саноат бирлашмаси корхоналари мамлакат пахтакор республикаларига 43 минг 600 та пахта териш машинаси, 45,1 мингта чигит экадиган сеялка, 14,7 минг дона кўрак чувиш машинаси, 42,1 минг дона гербицид сепадиган мослама, 112,8 мингта культиватор, 14 мингта кўрак йиғиш машинаси, 118,3 мингта Т28Х типидаги трактор, 14,6 мингта МТЗ трактори, 184,5 мингта трактор прицепи, 123,7 мингта эҳтиёт қисм етказиб бердилар.

Якунловчи йилда Ўзбекистон механизаторлари камида 4 миллион тонна «оқ олтин»ни «зангори кема»ларда териб бериш мажбуриятини олганлар. Меҳнатсевар механизаторларнинг бу ташаббусини қўллаб-қувватлаган Тошкент трактор, «Ташсельмаш» ва «Чирчиксельмаш» заводларининг машинасозлари белгиланганидан 20 кун аввал, амалда машина терими бошлангунга қадар барча зарур йиғим-терим техникасини етказиб бердилар. Тўққиз ойлик планга қўшимча 130 та трактор, 200 та пахта териш машинаси, 200 та трактор прицепи, 30 та кўрак йиғиш машинаси ишлаб чиқарилади.

— Техника тараққиётини машинасозликсиз тасаввур қилиб бўлмаганидек, машинасозлик ривожини техника тараққиётисиз кўз ўнгимизга келтиролмаймиз. Айтингчи, сиз раҳбарлик қилаётган бирлашма корхоналарида қўл меҳнатини камайтириш учун қандай тадбирлар амалга ошириляпти?

— Ушбу беш йилликда кенг кўламда амалга оширилаётган муҳим тадбирлар орасида қўл меҳнатини машина-ускуналар зиммасига юклаш, ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида оғир иш жараёнларини изчиллик билан қисқартириш, меҳнат шароитини янада яхшилаш, корхоналарни мукаммал механизация ва автомат воситалари билан жиҳозлаш алоҳида ўрин эгаллайди. Бирлашмамиз корхоналарда ўтган тўрт ярим йил ичида меҳнатни муҳофаза қилиш шароитларини яхшилаш ҳамда санитария-соғломлаштириш тадбирлари кенг жорий қилинди. Жумладан, ҳозир «Ташсельмаш» заводида пахта териш машиналари рамаларини пайвандлайдиган, йиғадиган комплекс механизациялашган цех ишлаб турибди. «Чирчиксельмаш» заводида қалин тунукаларни қирқадиган, квадрат қувурларни буладиган механизациялашган цех қуриб битказилди. Тошкент агрегат заводида КФГ-3,6 машиналари учун редукторлар тайёрловчи комплекс механизациялашган участка ташкил этилди. Илғор технология, механизация ва автомат воситаларини жорий қилиш туфайли ёрдамчи ва асосий ишлаб чиқариш участкаларида механизациялаш даражаси 70 процентга етди.

— Маҳсулот сифати — корхона кўзгуси. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективи фаолиятига баҳо берилаётганда тайёрланаётган буюмларнинг нақадар пишиқ-пухталигига, чидамлилигига, узоқ вақт ишлай олишига, техникавий даражасига асосий эътибор қилинади. «Союзмашхлопководство» бирлашмаси корхоналарида сифат кўрсаткичини оширишда қандай воситаларга таянилмоқда?

— Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифатини ошириш учун курашда сифатни бошқариш комплекс системаси асос қилиб олинган. Бу комплекс системанинг афзаллиги шундаки, у машиналарни лойиҳалашдан то яратишгача, уларни ишлаб чиқаришга тайёрлашдан то такомиллаштиришгача бўлган барча жараённи ўзига қамраб олади. Ҳозирги пайтда сифатни бошқариш комплекс системаси «Ташсельмаш», Тошкент агрегат ва трактор, Янгийўл тажриба-экспериментал заводларида, «Ўзбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасида муваффақиятли қўлланилмоқда.

Буюмларни давлат Сифат белгисига тақдим этиш машиналарнинг техникавий даражасини ва сифатини ошириш учун бажарилаётган ишларнинг муҳим босқичини якунлайди. Ҳозирги пайтда бирлашмамиз корхоналарида 54 хил номдаги буюм олий Сифат категорияси билан ишлаб чиқарилмоқда. Булар орасида ХВН-1,2А ва ХНП-1,8 пахта териш машиналари, кўрак чувиш машиналари, трактор прицепи, 39 хилдаги редуктор бор. Ўнинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили ичида 239,5 миллион сўмлик маҳсулот давлат Сифат белгиси билан тайёрландики, улар умумий ҳажмда 17,6 процентни ташкил этади.

— Социалистик мусобақада кимлар пешқадамлик қиляпти?

— Бирлашмамиз корхоналари ва ташкилотларида меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати тобора кенгаяётганлигини алоҳида мамнуният билан таъкидлашни истардим. Ишловчиларнинг 73 проценти, яъни 24703 нафар киши шу ҳаракатда қатнашаётганлиги фикримизга яққол далилдир. Улардан 13250 кишига коммунистик меҳнат зарбдори номи берилди. 1979 йил социалистик мусобақаси якунларига кўра «Ташсельмаш» заводининг йиғувчи слесари Рустам Сардиев, Агрегат заводининг токари Григорий Рудаков, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг моделчиси Сергей Меркушевлар тармоқ бўйича ўз касбларининг энг моҳир усталари деб тан олинди. Уларнинг номи СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлигининг Ҳурмат тахтасига ёзилди. Бундай илғорларнинг номларини кўплаб келтириш мумкин.

Бугун, Машинасозлар кунида мен бирлашмамизнинг барча меҳнатчилари — ишчилар, инженер-техник ходимлар ва хизматчилар ҳақида энг самимий, илиқ гапларни айтишни истайман. Улар ўзларининг жасоратли меҳнатлари, изланишлари ва маҳоратлари билан машинасозлар олдига қўйилган муҳим проблемаларни муваффақиятли ҳал этмоқдалар. Уларнинг юксак онглилиги ва уюшқоқлиги, жипслиги ва меҳнатсеварлиги муваффақиятларимиз гаровидир.

Янгийўл консерва заводи бу йил мавсумда 70 миллион шартли банка консерва ишлаб чиқаради. Ҳозир 35 хилдан ортиқ консерва ва турли шарбатлар тайёрланмоқда. Улар Сибирь, Урал ва Узоқ Шарққа жўнатилаётир. Суратда: корхона лаборанти М. Миргиёсова ва инженер М. Алиева янги хил маҳсулотларни кўздан кечирмоқдалар.

В. Сироткин фотоси.

СОЦИАЛИСТИК ТАРЗДА ЎЗГАРТИРИШ ТЎҒРИСИДА

«В. И. Ленин қишлоқ хўжалигини социалистик тарзда ўзгартириш тўғрисида» номли тўплам босмадан чиқди. Китобга йўлбошчининг қишлоқ хўжалигини социалистик тарзда қайта ўзгартиришга доир барча асосий қоидалари киритилган. В. И. Ленин асарларидан парчалар берилган, унинг баъзи бир асарлари тўлиқ босилган. Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти тайёрлаган.

(ТАСС).

ГЕНЕТИКА УФҚЛАРИ

Ўсимликлар ривожланиши генетикасига бағишланган Бутуниттифоқ кенгаши 26 сентябрь куни Тошкентда ниҳоясига етди. Мамлакатнинг барча республикаларидан, СССР Фанлар академиясининг институтларидан ва В. И. Ленин номидаги Қишлоқ хўжалик фанлари академиясидан келган биолог олимлар қишлоқ хўжалик экинларининг, шу жумладан ғўзанинг ҳозирги генетикаси, селекцияси ва уруғчилигининг актуал проблемаларини муҳокама қилдилар, Ўзбекистоннинг илмий марказларида ўтказилган тадқиқотлар билан танишдилар, иш тажрибаларини ўртоқлашдилар.

— Бу мамлакат биологларининг Ватан фанининг амалда янги тармоғи бўлган ўсимликлар ривожланиш генетикасига бағишланган биринчи кенгаши бўлди, — деди СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Р. Г. Бутенко. Тошкентдаги кенгашда икки юзга яқин доклад тингланди. Бу докладларда генетикларнинг иши тўла ёритиб берилди. Ғўзанинг генетик белгилари коллекциясини мамлакатда биринчи бўлиб яратган Ўзбекистон олимларининг, шу жумладан Тошкент университети олимларининг иши кенгаш қатнашчиларининг диққат-эътиборини ўзига жалб этди. Ўзбек олимлари ғўзанинг генетик системасига таъсир этишнинг бир қанча методларини ишлаб чиққанликлари ҳақидаги ахборот зўр қизиқиш билан кутиб олинди.

Кенгашда тавсиялар ишлаб чиқилди, бу тавсияларда генетикларнинг яқин йиллардаги ишининг энг асосий перспектив йўналишлари белгиланди. (ЎзТАГ).

«КОСМОС—1212» ПАРВОЗДА

1980 йил 26 сентябрь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1212» учирилди.

Йўлдош ичида СССР халқ хўжалиги турли тармоқлари ва халқаро ҳамкорлик манфаатларини кўзлаб, ернинг табиий ресурсларини тадқиқ этишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Йўлдошдаги аппаратлар нормал ишлаб турибди. Олинган ахборотлар ишлаб чиқиш ва фойдаланиш учун давлат «Природа» илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш марказига топширилмоқда. (ТАСС).

ҚЎП БОЛАЛИ ОНАЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Олий Совети Президиумининг 1980 йил 22 сентябрдаги Фармонига биноан Ўзбекистон ССРда истиқомат қилувчи ўн ва ўндан ортиқ бола туғиб тарбиялаган кўп болали 462 онага «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилди, уларга «Қаҳрамон она» ордени топширилади. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми халқаро виставкалар ва ярмаркаларда совет кўргазмаларини ташкил этиш ва ўтказишга қўшган катта ҳиссаси, чет элларда Ўзбекистон ССР социал-иқтисодий ютуқларини пропаганда қилишдаги актив иштироки учун СССР савдо-саноат палатаси ходимларидан бир группасини Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ДЕПУТАТЛАР ТЕРИМДА

УЧҚЎРҒОН РАЙОНИДАГИ ЯНГИЕР ҚИШЛОҚ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Орамизда бутун қалб ҳарорати, ақл-заковатини беш йиллик план ва социалистик мажбуриятларини бажаришдек муқаддас ишга сарфлаётган, меҳнаткашларнинг фаровонлиги, уларнинг маънавий-маданий камолоти ҳақида қайғураётган кишилар жуда кўп. Учқўрғон районидаги Янгиер қишлоқ Совети кўп сонли депутатларининг ибрати бунга мисол бўлади.

Ҳозирги кунда пахта терими қизғин паллага кирди. Бу умумхалқ ишига барча ҳисса қўшмоқда. «Ҳаммамиз ва ҳар биримиз пахтакормиз!» деган жанговар шиор ҳамма ерда янграмоқда. Янгиер қишлоқ Совети депутатлари КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаота шаҳрида ўтказилган тантанали йиғилишидаги нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни турмушга татбиқ этиш йўлида муҳим тадбирларни амалга оширмоқдалар. Жумладан 1980 йил пахта йиғим-теримида депутатларнинг авангардлигини таъминлаш юзасидан белгиланган тадбирлар диққатга сазовордир.

«Учқўрғон» совхози пахтазорларида 6 та депутат группалари, 30 депутат постлари ташкил этилганди. Улар теварагига 70 га яқин халқ вакиллари уюшган. Совхознинг биринчи бўлим бошқарувчиси Қ. Мирзаев, учинчи бўлим бошқарувчиси С. Эшонхўжаев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган депутат группалари пахтани тез, сифатли териш ва давлатга топширишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Ўзаро социалистик мусобақа якунлари ҳар беш кунда чиқариб турилади. Пахтани қисқа вақт ичида сира нобуд қилмай териб бергани учун механик-ҳайдовчининг асосий иш ҳақи 30 процент оширилади.

Илғор депутат группалари, механик-ҳайдовчилар, пешқадам теримчилар қизил доскаларга ёзилади ҳамда улар шарафига Қизил байроқлар кўтарилади.

Шунингдек мавсумда 5—6 тоннадан пахта теришга аҳд қилган кўпминг килограммчи теримчиларнинг иш якунига алоҳида эътибор берилади ва уларга 40 сўмдан, 7—8 тоннадан пахта терганларга 60 сўмдан, 8 тоннадан ошириб пахта терганларга эса 70 сўмдан қўшимча пул мукофотлари бериш таъминланади.

Бу белгиланган тадбирларни амалга оширишда қишлоқ Советининг депутатлари катта ташкилотчилик ва ташвиқотчилик ишларини амалга оширмоқда.

Совхоз пахтазорларида ҳозир 60 га яқин терим машинаси, 144 та трактор тележкаси ишлатилмоқда. Уларни бошқаришда депутатлар авангардлик намунасини кўрсатмоқдалар. Чунончи область Советининг депутати Т. Ортиқов ўзи бошқараётган агрегат бункеридан кунига 12—15 тоннадан пахта ағдармоқда. Унинг йиллик мажбурияти 400 тонна. Қишлоқ Советининг депутатлари И. Аноров, С. Расулов кабилар ҳам кунига 10—12 тоннадан пахта териб, машина теримида пешқадамлик қилмоқдалар. Уларнинг ҳар бири мавсумда 350 — 400 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олишган.

— Хўжалигимиз бу йил она-Ватанга 12,5 минг тонна дурдона етказиб бериш мажбуриятини олган, — деди совхоз директори, область Совети депутати Ёқубжон Каримов, — биз, қишлоқ Совети депутатлари барча пахтакорларимизнинг куч-ғайратини даладаги мўл ҳосилни тезкорлик билан йиғиштириб олишга қаратмоқдамиз. Бунинг учун барча куч ва имкониятлар дала ишларига сафарбар этилган. Пахта терими сифатини қишлоқ Советининг раиси Абдуғани Жўраев бошлиқ сифат комиссияси аъзолари назорат қилиб турибдилар. Уларнинг ташаббуси билан бутун ҳосил юқори сортларга етказиб берилмоқда. Пахтанинг бир чигитини ҳам нест-нобуд қилмаслик, тўкилган пахтани териб олиш учун яшчиклар ўрнатилган. Далада ишлаётганлар учун барча қулай шарт-шароитлар яратиб берилган. Хуллас депутатларимизнинг меҳнат намунасидан кўпчилик миннатдор бўлмоқда.

Янгиер қишлоқ Совети депутатлари пахтакорларга маданий-маиший, медицина, савдо хизмати кўрсатишни намунали ташкил этганлар. Ҳозирги вақтда совхознинг барча бўлимларида, медицина, савдо, этикдўзлик ва сартарошлик хизмати намунали йўлга қўйилган. Ҳамма дала шийпонлари пахтакорларнинг хордиқ чиқариш марказига айланган. Бу ерда телевизор, радиоприёмник, шахмат-шашка, газета, журналлар бор. Механизаторларнинг иш жойларига иссиқ овқат, қовун-тарвуз, сабзавот ва ҳўл мева етказиб бериш ташкил қилинган.

Халқ хизматкорлари — меҳнатда эришган барча ютуқларни КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига бағишламоқдалар. Совхоз далаларида олиб борилаётган матонатли меҳнат, депутатларнинг ғайрати ва ташаббуси юксак мажбуриятларнинг бажарилишидан далолат бериб турибди.

Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

Машинасозлик совет саноатининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш негизидир. Машинасозларнинг ҳозирги пайтдаги асосий вазифаси — ўн биринчи беш йилликда муваффақиятли иш бошлаш учун мустаҳкам замин тайёрлашдан иборат. Барча коллективларда ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва КПСС нинг XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олиб кетди. 26 сентябрь куни Москвада ўтказилган тантанали йиғилиш қатнашчилари шу ҳақда гапирдилар.

Президиумда КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, СССР Министрлар Советни Раисининг ўринбосарлари Г. И. Марчук, В. Н. Новиков, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, олимлар, ишлаб чиқариш илғорлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари ўтирибдилар.

СССР Госплани раисининг биринчи ўринбосари Н. И. Рижков доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари партия съездини катта муваффақиятлар билан кутиб олишга қарор берганликларини таъкидладилар.

(ТАСС мухбири).

Наманган район пахта тозалаш заводида янги линтерловчи цех ишга туширилди. Цех мавсумда минг тонна толани қайта ишлаш қувватига эга. Корхона коллективи меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш борасида каттагина ишларни амалга оширди. Техника ва автоматикадан янада самаралироқ фойдаланиш имконини берувчи қатор рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга жорий этилди. Натижада корхона якунловчи йил йиғим-терим мавсумида минг тонна толани қайта ишлаш имконига эга бўлди. Бу ўтган 1979 йилдагига нисбатан 25 минг тонна кўпдир. Қайта ишланган толаларнинг кўпчилиги эндиликда Куба, Чехословакия, Венгрия, Польша, Болгария сингари ўндан ортиқ социалистик мамлакатларга жўнатилмоқда. Суратда: якунловчи йил пахта ҳосилидан Вьетнам Социалистик Республикаси учун тайёрланган дастлабки маҳсулотлар туркуми.

Х. Ҳайдаров фотоси. (ЎзТАГ).

ЯНГИ ЦЕХ

ИШ БОШҚА, ХАЁЛ БОШҚА

АЖАБ САВДОЛАР

Директор пахтазорни айланиб, пайкалдаги машиналарни бармоқ букиб санаб юрган эди. Азбаройи қувонганидан чапак чалиб юборди:

— Мана буни иш деса бўлади. Қойил!..

У машинасида елдай учиб бораркан, ширин-ширин орзулар оғушига ғарқ бўлганини ҳам билмай қолди. Ана, пахтазорда 53 та терим машинаси гумбурлаб ишлаб юрибди. Ҳар бирига иккитадан механик-ҳайдовчи бириктилган. Қуш уйқуси бўлиб қолган механизаторлар тонг қоронғусида ишни бошлаб, ярим тунгача пахта теришяпти. Бай-бай-бай, ҳосилнинг ўзи ҳам чунонам бўлиб берибдими, машиналарнинг бункери даланинг ярмига бормай, тўлиб-тошиб қоляпти-я. Ҳов ана, механик-ҳайдовчи бункернинг ичига тушиб олиб пахта шиббалаяпти. Ҳар бункери бир тоннадан чиқар-ов... Хўш, битта машина билан териш мумкинми? И-е, нега бир кунда 15 тонна пахта мумкин бўлмасин, ахир, машиналарнинг ремонти сифатли, механик-ҳайдовчиларнинг ҳаммаси лочиндай йигит-қизлардан бўлганидан кейин териладн-да ... Директор яна бармоқ букди. Ҳа, майли, битта машина билан 15 тонна эмас, 10 тонна пахта терила қолсин. Шунда 53 та машина билан бир кунда терилгани қанча бўлади? Ҳимм... 530 тонна... Ўҳ-ҳў, бунақада ҳаммаёқни пахта босиб кетади-ку. Ишқилиб, ҳосилни нобуд қилмай пунктга топшириб улгуриб олайлик-да. Шу боришда план ҳам нақ йигирма кунда, йўғ-ей ўн кунда бажариб қўйилади. Мажбуриятни эса... Хаёли шу ерга етганида директор Юсуф Аҳмедов чапак чалиб юборди. Ҳа, қани Комсомол районида «Москва» совхози билан беллашиб, унинг олдига тушадиган мард бўлса, келаверсин!

И-е, анави машинанинг ҳам бункери тўлиб, даланинг ўртасида туриб қолибдими? Вой, механик-ҳайдовчи тушмагур-ей, агрегатининг устига чиқиб олибди-я. Яна унинг қичқиришини кўринглар. Овози намунча ўткир бўлмаса...

Юсуф Аҳмедов машинасидан тушиб, пайкал четига келди-да, қаршисига югуриб чиққан механизатордан сўради:

— Ҳа, нима гап, ука, машинанг юкини тортолмай қолдими? Пахтасини шиббаласанг, йўлгача чиқиб олардинг-ку?

Механизаторнинг энсаси қотди, шекилли, тўрсайди:

— Ҳозир ҳазилнинг вақтими, Юсуф ака? Ўзим нима ғамдаман-у сиз бўлсангиз... Машинамнинг мотори ўчиб қолди.

— Ҳимм... Бошқалар қалай, ишлашяптими, ё улар ҳам?..

— Э-э, — механик-ҳайдовчи қўлини силтади, — ҳов ана Ашур Хушиевнинг машинаси, ҳов наригиси Носир Сафаровники, беригиси эса Равшан Ўроловники. Тўрт кунда атиги 8—10 бункердан пахта теришди. Ишнинг боришини шундан ҳам билиб олаверинг.

Юсуф Аҳмедов ана шундан кейин хаёлидаги ҳеч қаёққа сиғмай кетган пахта ҳам, ҳа деганда сигнал чалиб бункерини бўшатиш учун тележка чақираётган машиналар ҳам, план ва мажбуриятларнинг ўн кунда бажарилиши-ю, мусобақадаги илғорлик ҳам бир зумда ҳавога учиб, саробга айланганини тушунди...

Шундай воқеа бўлгани ростми ёки рост эмасми, буниси бизга қоронғу. Аммо совхозда машина терими ўлда-жўлда бўлиб қолаётгани ҳақиқат. Фактларга мурожаат қилайлик. Совхознинг учинчи бўлимида 5 та терим машинаси бир кунда бор-йўғи 23 тонна пахта терибди.

Учинчи бўлим механизатори Ашур Хушиев тўрт кун давомида 8 бункер пахта бўшатиб, бешинчи куни машинасини ремонтга тўхтатишга мажбур бўлди. Бошқалар ҳам ана шундай ишлашяпти. Хўш, бундай сусткашликка сабаб нима? Машина терими бошланганига 10—12 кун бўлганига қарамай, агрегатларга ҳалигача ёритиш жиҳозлари тақилмабди. 23 сентябрь куни машиналарни шатакка олиб, моторни юргизиб берадиган тракторлар бўлмагани сабабли механизаторлар кундузи соат ўн бирлардагина теримга туша олишди. Чироқлари йўқлиги учун кун ботар-ботмас ишни тўхтатишди. Бундай аҳвол Барат Норбоев бошқарувчи бўлган 2-бўлимда ҳам рўй беряпти. Пахтанинг биринчи терими, кўп ҳосил теришнинг айни қулай пайти бўлишига қарамай, бўлимда ҳар бир машина билан бир кунда аранг 2,5 тоннадан ҳосил териб олинибди. Хўжаликда 53 та терим машинасидан бештаси ҳалигача ремонтдан чиқмаган. 28 тасида эса динамо, реле каби зарур қисмлари йўқ. Совхоз директори Юсуф Аҳмедов билан бош инженер Топил Дўстматовлар дала йўлидаги чанг-тупроқдан чўчиб, пахтазорга камдан-кам чиқишяпти, шекилли. Акс ҳолда йиғим-терим мавсуми тақдирини ҳал қиладиган шу долзарб кунларда терим машиналари қантариб қўйилмасди.

А. УМАРОВ,
Р. ТУРСУНОВ.

ҚЎРИҚ ҚИЗИ ЖАСОРАТИ

Чўл шароитида меҳнат қилиш, пахтадан юқори ҳосил етиштириш нечоғли машаққатли, айни кезда шарафли эканини ҳаммадан ҳам чўлқуварлар яхши билади. Жазирама иссиқ, узлуксиз эсаётган шамол, гоҳ-гоҳ юз бериб турадиган табиий офатлар, сув танқислиги, ҳашаротларнинг пахтага ҳужуми — буларнинг ҳаммаси чўлқуварлардан чидам, матонат талаб қилади, ҳушёрликка даъват этади. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, комплекс механизациялашган пахтачилик бригадаси бошлиғи Адолат Носирова чўл оби-оташида тобланган пахтакорлардан бирини дир.

Илк баҳор кунлари эди. Қашқадарёда шундай хушхабар тарқалди:

— Донгдор пахтакор Адолат Носирова бир группа чўлқуварлар билан биргаликда ўзи ишлаб турган Нишон районидаги Чўли Бегимқулов номли совхоздан Талимаржон районидаги қўриқ «Коммунист» совхозига ишга ўтибди.

Адолат Носирова билан бир сафда чўлга ҳиммат камарини боғлаб борган Неъмат Ўринов, Хуррам Шокиров, Ашур Ижодуллаев каби баҳодир механизаторлар, Расул Маҳаммадиев, Бобохон Очилов сингари тажрибали сувчилар мўл-кўл пахта ҳосили учун мардонавор кураш бошладилар.

— 150 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 18 центнер ўрнига 50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз.

Чўлқуварларнинг жанговар шиорлари ана шундай эди. Улкан мақсад йўлида улар қаҳрамонона меҳнат қилишди. Адолат Носированинг мўл ҳосил етиштириш борасида орттирган тажрибалари ҳар қадамда қўл келди.

Ниҳоят далаларда кутилганидан ҳам мўл ҳосил етиштирилди. Бригада марди-майдонлари пахта йиғим-теримига пухта ҳозирлик кўрдилар. Далаларга «зангори кема»лар олиб чиқилди. Аҳил коллектив бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилганлиги туфайли йиллик план икки иш кунида шараф билан адо этилди. Гектаридан 18 центнердан юқори сифатли пахта олинди, ҳосилнинг ҳаммаси «зангори кема»лар бункеридан тўкилди.

Қўриқ қизи етакчилик қилаётган бригада далаларида йиғим-терим кун сайин авж олдириляпти. Бу ерда терим агрегатларининг икки сменада унумли ишлатилишига эришилмоқда.

— Гектаридан 50 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини қабул қилган эканмиз, бу маррани ҳам яқин кунларда эгаллаймиз, — дейди Адолат Носирова. — Бу чўлқуварларимизнинг КПСС XXVI съездига ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига муносиб совғалари бўлади.

Қуёш ўз ётоғига бош қўймоқда. Адолат Носирова бошлиқ ғолиб бригадада эса терим суръати сусайганича йўқ. Терим комбайинларининг наъраси, «оқ олтин» юкланган тележкаларнинг кети бир нафас ҳам тинмайди.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР ВА МАЪҚУЛЛАМОҚДАЛАР

Совет Иттифоқининг уруш хавфини камайтиришга оид янги ташаббуси БМТ Бош Ассамблеясининг Нью-Йоркда ўтаётган XXXV сессияси диққат марказида турибди. Ҳозирги қалтис тус олган халқаро вазиятда кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва давом эттиришга ҳамда урушнинг олдини олишга қаратилган куч-ғайратларни кучайтириш жуда зарур эканлигига асосланиб, Совет Иттифоқи сессияда бир қанча тегишли кечиктириб бўлмайдиган тадбирларни муҳим ва шошилинч масала сифатида муҳокама қилишни таклиф этди.

Биринчидан, мавжуд ҳарбий-сиёсий гуруҳларни кенгайтиришдан ва янги шундай гуруҳлар тузишдан воз кечишдек муҳим тадбир тўғрисида гап бормоқда. Иккинчидан, Совет Иттифоқи ҳамма давлатлар ва аввало Хавфсизлик Кенгашининг доимий аъзоси бўлган давлатлар ҳамда улар билан ҳарбий битимлар орқали боғланган мамлакатлар муайян вақтдан бошлаб ўз қуролли кучларини ва оддий қурол-яроғларини кўпайтирмасликларини таклиф қилди. Учинчидан, Совет Иттифоқи ядро қуроли ишлаб чиқариш ва сотиб олишдан воз кечаётган ҳамда ўз территориясида мана шундай қурол бўлмаган давлатларга қарши ядро қуроли қўлланмаслик тўғрисида халқаро конвенция тузиш масаласини ўртага қўйди. Ниҳоят, Совет Иттифоқи ядро қуролига эга бўлган ҳамма давлатлар муайян вақт ичида ядро портлашлари ўтказишдан воз кечсинлар ва бу хусусда тегишли баёнотлар берсинлар, деб таклиф қилди.

Социалистик, ривожланаётган ва барча тинчликсевар мамлакатларнинг вакиллари СССРнинг янги таклифларини маъқулламоқдалар ва қўллаб-қувватламоқдалар. Бу таклифларнинг БМТ анжуманида муҳокама қилиниши кескинликни юмшатиш тақдиридан ташвиш чекаётган барча халқларнинг умидлари ва орзуларига мос бўлиб тушади, деди Чехословакия ташқи ишлар министри Б. Хнеупек. Империалист доиралар ва хитойлик гегемончилар дунёни ядро уруши фалокатига судраётганликлари сабабли бу масалалар айниқса актуалдир.

Л. И. Брежневнинг Софияда ўтаётган халқларнинг жаҳон тинчлик парламенти қатнашчиларига йўллаган мактуби БМТ Бош Ассамблеяси сессиясида катта қизиқишга сабаб бўлди. Кўпгина делегатлар Совет Иттифоқи раҳбарининг «инсоният икки йўлдан бирини танлаб олиши керак бўлиб қолди: ё халқлар ва давлатлар тинчликни сақлаб қолиш учун бутун кучни ишга соладилар ёки улар қирғин келтирувчи жаҳон ядро уруши жарига ташланадилар», деб қилган огоҳлантириши муҳим ва актуаллигини таъкидламоқдалар.

Сессиядаги нутқларда кўпгина делегатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тинчлик ва кескинликни юмшатиш учун, қуролланиш пойгасига қарши, уруш хавфи кучайиб боришига қарши ўзининг салмоқли сўзини айтсин, деган фикрни билдирмоқдалар. Совет Иттифоқининг янги ташаббуслари амалий равишда самарали муҳокама қилиниши шу мақсадларга эришишга кўмак беради.

НИФОҚ ВА ЖАНЖАЛ ЧИҚАРИШНИ КЎЗЛАМОҚДАЛАР

Кейинги кунларда Ўрта Шарқдаги аҳвол жуда кескин тус олди. Бу ерда авж олиб кетган маҳаллий можаро алангасида империализм кучлари қўл иситиб олишга уринмоқдалар. Бу кучлар ҳамиша бўлганидек ўзларига қарши турган давлатларнинг сафларида адоват ва нифоқни кучайтиришни кўзламоқдалар. Империализмга қарши позицияда қаттиқ ва изчил турган Ироқ билан Эрон бу сафар уларнинг ғаламисликларига дучор бўлди.

АҚШ ва НАТО нинг агрессив доиралари мана шу иккала ривожланаётган мамлакат ўртасида рўй берган жанжалдан ўз мақсадлари йўлида фойдаланиб қолишга қарор бердилар. Ўтмишдан ҳал бўлмай келаётган муаммолар сабабли шу жанжал чиқди. Ироқ шоҳ реими вақтида 1975 йилда баъзи бир территориал масалаларни ҳал этиш тўғрисида Эрон-Ироқ битимини бажармасликда ва шу битимни бекор қилишда Эронни айблади.

Шу сабабли қуролли тўқнашув бошланиб кетди. Бу тўқнашувлар шу кунгача ҳам тўхтамаяпти. Жанглар бир неча юз километр узунликдаги чегарада авж олди. Иккала томондан бу жангларда танклар, тўплар, самолётлар, ҳарбий кемалар қатнашмоқда.

Шуни айтиш кераккн, бу можаронинг давом этиши учун объектив асослар йўқ. Иккала мамлакатни ажратмайдиган, балки бирлаштирадиган хусусиятлар эса анча кўп. Ироқ империализмга ва мустамлакачиликка қарши курашнинг узоқ давом этган қийин йўлини босиб ўтди, сиёсий ва иқтисодий мустақилликни мустаҳкамлаш учун бирталай куч-ғайрат сарфлади. Эрон эса революция қилиб, империализм ҳукмронлигидан халос бўлди, янги мустамлакачиликнинг зўравонлигига қарши курашишга интилажагини қатъий қилиб айтди. Форс кўрфази районида АҚШ манфаатларини қўриқловчи жандарм бўлишдан воз кечди. Иккала мамлакат — қўшилмаслик ҳаракатининг қатнашчиларидир.

Ғарб матбуоти Эрон-Ироқ можаросини кучайтириш ва чуқурлаштиришнинг уйдирма «асослари» ва «сабаблари»ни зўр бериб қидириш билан шуғулланмоқда. У иккала мамлакат ўртасидаги тўқнашувлар нефтга бой жойларни гўё эгаллаш учун содир бўлмоқда, деган фикрни жаҳон жамоатчилиги миясига қуйишга уринмоқда, аммо, Эрон ҳам Ироқ ҳам катта нефть запасларига эга эканлиги ва энергетика ресурслари билан яхши таъминланганлиги ҳаммага яхши маълум.

Шу регионнинг нефть бойликларига Қўшма Штатлар кўз олайтираётганлиги ҳам маълум. Форс кўрфази ва Ҳинд океанидаги ҳарбий тайёргарликларини ҳам Қўшма Штатлар кучайтирмоқда ҳамда Эронга ва шу райондаги бошқа мамлакатларга зарба беришга ошкора ҳозирлик кўрмоқда. Оқ уй Эрон-Ироқ можаросини кучайтиришни Эронга тазйиқ қилишнинг қўшимча воситаси деб билмоқда. АҚШ президенти Ж. Картер ўзининг сўнгги нутқида Эрон раҳбарлари Америкада ишлаб чиқарилган қурол-яроғлар учун запас қисмлар ва ўқ-дори олиш учун Қўшма Штатлар билан ҳамкорлик қилиши лозим, чунки можаро чўзилиб кетган ва кенгайган тақдирда шу нарсалар жуда керак бўлиб қолади, деб шама қилиб ўтганлиги бежиз эмас.

Эрон билан Ироқ ўртасидаги тўқнашувларнинг давом этишидан шу мамлакатларнинг душманларигина наф кўришлари мумкин. Эрон билан Ироқнинг барча чин дўстлари уларни ақл-идрок кўрсатишга ва можарони тинч йўл билан ҳал этишга чақирадилар.

Г. ШИШКИН.
(ТАСС).

РАСМИЙ ҲУЖЖАТ СИФАТИДА

НЬЮ-ЙОРК, 26 сентябрь. (ТАСС махсус мухбири). Бу ерда Совет Иттифоқининг «Тинчлик ва қуролсизланиш учун, халқаро хавфсизлик гарантияси учун» меморандуми тексти БМТ Бош Ассамблеясининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 26 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Кампучия Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Хун Сеннинг БМТ Бош секретари ва Бош Ассамблея Раиси номига йўллаган телеграммасининг тексти БМТ Бош Ассамблеясининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди. Телеграммада хабар қилинадики, Кампучия Халқ революцион кенгаши БМТ Бош Ассамблеяси XXXV сессиясида Кампучия Халқ Республикаси делегациясининг бошлиғи сифатида Хун Сенга барча зарур ваколатларни берди.

ДАРОМАД КАМАЙИБ БОРМОҚДА

ТОКИО, 26 сентябрь. (ТАСС). Япония Бош министри канцеляриясн статистика бюросининг маълумотларига кўра, мамлакатда аҳоли меҳнаткашлар табақасининг реал даромадлари шу йилнинг июнь—июль ойларида 1979 йилнинг шу давридагига нисбатан 1,9 процент камайган. Пулнинг қадрсизланиши тўхтовсиз давом этаётганлиги ва монополияларнинг халққа зид сиёсати меҳнаткашларнинг иқтисодий аҳволи мушкуллашаётганлигига асосий сабаб бўлмоқда. Ишчилар иш ҳақи бир даражада сақлангани ҳолда нарх-навонинг ошиб бораётганлиги ва мамлакатдаги ялпи ишсизлик Япония халқи кенг оммаси турмуш даражасининг пасайишига олиб келмоқда.

НАРХ-НАВО ОШИБ БОРМОҚДА

ПАРИЖ, 26 сентябрь. (ТАСС). Францияда нарх-наво ҳамон ўсиб бормоқда.

Июль ва август ойларининг ўзидагина нарх-наво ўрта ҳисобда 2,5 процент кўпайган. Кейинги 12 ой ичида мамлакатда нархлар жами 13,6 процент кўтарилган.

ХАЙР ОРБИТА, САЛОМ ЕР!

ЖЕЗҚАЗҒОН, 26 сентябрь. (ТАСС махсус мухбирлари Н. Железнов ва А. Тишлер). Кейинги икки кун давомида Ер-Орбита алоқа линиясида йўлга тушиш кайфияти устунлик қилди. Совет-Куба экспедициясининг аъзолари экспериментларнинг бир қисмини ҳали давом эттираётган бўлсалар ҳам, комплекс ичидан берилган маълумотларда нарсаларни жойлаб қўйдик, мустаҳкамладик, саранжомладик сўзлари тез-тез эшитила бошлади. Юрий Романенко билан Арнальдо Тамайо Мендес ерга қайтиб тушишга ҳозирлик кўраётган эдилар.

Орбитадан қайтиб тушишга ҳозирлик кўриш осон иш эмас. Станцияда илгаридан яшаб, ишлаб келаётган Леонид Попов билан Валерий Рюмин баъзи асбоб-ускуналарни станциядан «Союз-38»га олиб ўтишда экипажга қарашиб юбордилар. Юрий билан Арнальдо транспорт кемасига ўз экспериментлари ва кузатувлари натижаларини олиб ўтишдан ташқари, асосий экспедиция аъзолари илмий маълумотларининг бир қисмини ҳам ерга олиб кетишлари керак эди.

26 сентябрь эрта тонгда бирлашма экипаж станциянинг иш бўлмасида тўпланишди. Бир дастурхон атрофида сўнгги бор нонушта қилишди. Бирлашма экипаж командири Совет-Куба космик отрядининг барча аъзолари орбитада зарбдор, аҳил ишлаганликлари учун уларга ташаккур билдирди. Орадан бир неча ўн дақиқа ўтгандан кейин эса Юрий Романенко кубалик дўсти билан биргаликда кемага ўтдилар, скафандрларни кийдилар ва кемани станциядан ажратишга тайёр эканликларини дўстларига маълум қилдилар. Қўнишга тайёргарлик программаси ишга солинди. Орбитадаги комплекс Узоқ Шарқ ва Курил ороллари тепасидан учиб ўтаётган пайтда аста-секин икки қисмга ажралди. «Союз-38» кемасининг қўниш арафасидаги сўнгги айланишлари секунд-ма-секунд аниқ ҳисоблаб қўйилган. Ердаги ҳамма ўлчов комплекслари, океанда турган илмий-тадқиқот кемалари ичидан экипаж билан алоқа қилиб турган мутахассисларнинг отрядлари ишга қўшилдилар. Биз кубалик космонавтнинг овозини эшитамиз. У орбитадан тушиш арафасидаги ҳамма операциялар тўғрисида аниқ маълумотлар беради: кемани мўлжал олдириш иши тугалланди, кемани ернинг сунъий йўлдоши орбитасидан чиқариб, уни ернинг тортиш кучи ҳукмига топшириш лозим бўлган тормоз двигатели ҳисоблаб қўйилган миқдордаги секундлар давомида ишлаб бўлди, бўлмалар бир-биридан ажралди. Зўриқиш кучаймоқда. Космонавтлар кеманинг атмосфера билан учрашуви натижасида ҳосил бўлган қайноқ плазма кема ташқарисида жўшиб бораётганини иллюминаторлардан кўриб турибдилар.

— Кема қоронғи тушганда қўнадиган бўлди. Бу эса мутахассисларни учрашувга, айниқса, пухта ҳозирлик кўришга мажбур этди, — дейди қўниш районига етиб келган СССРнинг космонавт-учувчиси А. Леонов. — Ҳамма қидирувчи вертолётлар ва ердаги воситалар қўшимча ёритиш манбалари билан таъминланган.

Жезқазғон дашти узра сариқ булутлар кезиб юрибди, кучли шамол чанг-тўзонни осмонга кўтарган. Вертолётлар тайинланган жойга ёруғ пайтда етиб олиш учун белгиланган қўниш вақтидан тўрт соат барвақт Жезқазғон аэродромидан парвоз қиладилар.

Ниҳоят, белгиланган нуқтага етиб борилди, аппарат ерга қўнган, прожекторлар уни ёритиб турган эди. Кубалик журналистлар аппаратга ҳаммадан аввал янтоқзорлар оша чопиб борадилар.

Космонавтлар кемадан чиқиб, шезлонгларда ўтиришибди, гуллар учун миннатдорчилик билдиришади, ерга қўниш тўғрисидаги таассуротларини айтишади.

— Ерга қайтиб тушишдан ҳам кўра қувончлироқ ҳеч нарса йўқ, — деди Романенко.

— Бугун мен Ер юзидаги энг бахтли инсонман! — деб хитоб қилади Тамайо Мендес.

Изғирин дашт ҳавосида таниш «26 июнь марши» куйи янграйди.

Қўшиқни Юрий билан Арнальдо бошлайди, космонавтларни ерда кутиб олган ҳамма кишилар уларга жўр бўлишади. (ТАСС).

МИСР: СИЁСИЙ МАҒЛУБИЯТЛАР ЎН ЙИЛЛИГИ

БУГУН — ЖАМОЛ АБДИЛ НОСИР ВАФОТ ЭТГАН КУНГА 10 ЙИЛ ТЎЛДИ

Бундан 10 йил муқаддам, 1970 йил 28 сентябрда Миср президенти Жамол Абдил Носир вафот этди. Қарийб йигирма йил мобайнида Нил дарёси соҳилидаги мамлакатга бош бўлиб, бу давлатни халқаро майдонда катта обрў-эътиборга сазовор қилган киши ҳаётдан кўз юмди. Бу давлат империализмга қарши сиёсатни изчил ва собитқадамлик билан амалга оширди ҳамда араб халқлари миллий озодлик ҳаракатининг, блокларга қўшилмаслик ҳаракатининг раҳбари бўлиб қолди.

Тарихга бир назар ташлайлик. 1952 йил 23 июлда подполковник Носир раҳбарлигида амалга оширилган революция Англияга хизмат қилиб келган қирол Форуқ режимини тугатди. Бу революция ташқи кўриниши жиҳатидан армия томонидан қилинган тўнтаришга хос хусусиятларга эга эди. Аммо шундан кейинги воқеалар Нил соҳилида содир бўлган ўзгаришлар кескин характерда бўлиб, кенг меҳнаткашлар оммаси манфаатларини кўзда тутганлигини кўрсатди. Армия «ёш офицерлар» ташкилоти орқали мамлакатни сиёсий ва иқтисодий мустақиллик учун, инглиз мустамлакачилик зулмидан ва империалистик давлатларнинг, аввало, шарти кетиб- парти қолган Британия ҳукмронлиги ўрнини олишга уринган АҚШнинг янги мутамлакачилик асоратидан халос қилиш учун кураш йўлидан олиб бориш ниятида эканлиги аён бўлиб қолди.

Мисрнинг Сувайш каналини национализация қилганлигига жавобан Англия, Франция ва Исроил қуролли агрессия бошлади. Лекин бу мамлакат планетадаги барча тинчликсевар кучларнинг, аввало, СССР бошчилигидаги социалистик ҳамдўстликнинг мадади билан шу агрессияга қарши бардош бера олди. Миср қозонган ғалаба республика режимининг обрў-эътиборини оширди. Империализм ва маҳаллий реакция кучларига қарши курашган араб халқлари ёш республикани ўз курашининг раҳнамоси деб ҳисобладилар. 1958—1969 йилларда Жазоир, Тунис, Жанубий Яман мустақилликка эришганлигини, Ироқ, Шимолий Яман, Ливияда монархия режимлари ағдариб ташланганлигини, Судан реакцион буржуа кучлари ҳокимиятидан халос бўлганлигини айтиб ўтиш кифоя қилади.

АҚШ, Англия ва Ғарбдаги бошқа давлатлар Мисрни иқтисодий қамал қилиб бўғиб ташлашга, республика режимини заифлаштириш, Қоҳирани ўз сиёсатлари изидан боришга мажбур қилишга уриндилар. Миср империалистик давлатларга уларнинг ўз сиёсатини ўтказиш воситаси сифатида зарур бўлиб қолганлигини, бу сиёсат Миср халқининг манфаатларига тамомила зид эканлигини президент Носир яхши билар эди. Қуллик ва асоратга қарши йўл топилди. Бу йўл — социализм мамлакатлари билан кенг ва тенг ҳуқуқли муносабатларни ривожлантиришдан иборат эди. Миср диёрида баланд Асвон тўғони қад кўтарди, Хилвон металлургия комбинати ишлай бошлади. Совет — Миср ҳамкорлигининг самараси бўлган бошқа неча ўнлаб объектлар ишга туширилди. Социализм дунёси билан муносабатларни мустаҳкамлаш билан бир қаторда муҳим социал-иқтисодий ўзгартишлар амалга оширилди: ер ислоҳоти ўтказилди ва давлат сектори вужудга келтирилди, текинхўр синфлар — феодаллар ва сотқин буржуазия таъсири тугатилди.

1967 йилда Исроилнинг Миср, Сурия ва Иорданияга қарши қилган агрессияси империализмнинг Яқин Шарқда, яъни сон-саноқсиз кўп нефть бойликларига эга бўлган ва Ғарб нуқтаи-назаридан жуда муҳим стратегик аҳамият касб этган регионда заифлашиб қолган позицияларини тиклашга очиқдан-очиқ уриниши деб баҳо бериш мумкин. Аввало, Миср ҳужум қилинадиган майдон сифатида танлаб олинди. Империалистик давлатлар ва уларнинг маҳаллий реакциядан иборат гумашталари назарида Миср катта ғов бўлиб қолган эди. Аммо мамлакатни бўғиб ташлаш йўлидаги уринишлар барбод этилди. Ўша даврда кескин ислоҳотларнинг амалга оширилганлиги бу соҳада муҳим роль ўйнади. Давлат сектори экономиканинг муҳим таянчи бўлиб қолди. Давлат сектори мудофаа учун кўп маблағ сарфлаш билан бир қаторда аҳолининг турмуш даражасини ошириш соҳасида ҳам мамлакат экономикасига ёрдам берди. Миср армиясининг ҳарбий потенциали қисқа вақт ичида кўпайтирилди, армия тубдан қайта ташкил этилди. Тель-Авив ва унинг АҚШдаги ҳомийларининг ҳафсаласини пир қилиб, Миср курашни давом эттираверди...

А. Садат ҳокимият тепасига келганидан кейин президент Носир асоссиз ва принципсиз танқид қилина бошланди. Бунинг сабаби ҳам маълум. Ҳозирги Миср ҳукмдорининг ниятлари марҳум президентнинг ғоявий меросига тамомила зид бўлди. Носир белгилаб берган кўп қоидалар конституцияга ва республика давлатининг бошқа ҳужжатларига киритилган эди. Социализм кучлари билан иттифоқ бўлишдан воз кечиш, империализм билан иноқлашиш йўли Совет Иттифоқига ва Совет — Миср дўстлигига туҳмат кампанияси билан бирга қўшиб олиб борилди. Совет —Миср дўстлиги Жамол Абдил Носирнинг номи билан чамбарчас боғланган эди.

Реакцион газеталар саҳифаларида СССРнинг ёрдами билан қурилган Асвон тўғони ва бошқа кўп объектларга, ҳарбий соҳадаги ҳамкорликка, совет мутахассисларининг Мисрда виждонан қилган меҳнатига туҳмат тоши ёғдирилди. Илгари республика режимига қарши чиққан шахслар шу нашрларга бошлиқ қилиб тайинланди.

Мамлакатда ҳокимият президент Носир даврида империализмнинг «бешинчи колоннаси» бўлган синфлар—феодаллар ва «янги буржуазия» қўлига ўтди. Мамлакатда 1970 йилдан тортиб 1973 йилгача 186 та янги миллионер, 1973 йил октябрь ойида бўлган урушдан кейин яна 600 дан кўпроқ миллионер пайдо бўлди. Ҳозирги вақтда ана шу шахслар Нил соҳилидаги мамлакатни Садат орқали бошқариб турибди.

Садатнинг мамлакатда турли-туман «референдумлар» ўтказиш йўли билан ўз сиёсатини хўжакўрсинга бўлса ҳам маъқуллатиб олишга уринаётганлиги шармандагарчиликдан бошқа бир нарса эмас. 1977 йилнинг январь ойида Мисрнинг ҳамма қисмида ҳукуматнинг ўз айби билан вужудга келган иқтисодий қийинчиликларининг бутун оғирлигини меҳнаткашлар гарданига юклаш йўлидаги уринишларига қарши норозилик намойишлари бўлди. Бу намойишларда икки миллион киши қатнашди. Садат намойишларни бостириш учун республика тузуми барпо этилганидан буён ўтган давр ичида биринчи марта армия қисмларини сафарбар қилди. Орадан уч ҳафта ўтгач, Садат навбатдаги «референдум» якунларини эълон қилиб, ҳатто Ғарбнинг кўпни кўрган журналистларини ҳам ҳайратда қолдирди.

Садат ва унинг маслакдошлари ташқи сиёсат соҳасида ҳам Мисрни жаҳондаги барча тараққийпарвар кучларнинг иззат-ҳурматига сазовор қилган йўлга тамомила зид бўлган йўлдан бошлаб бормоқда. Блокларга қўшилмаслик ҳаракатининг бешиги ёнида турган Миср Садат даврида арабларга ва Эронга қарши агрессия майдонига айланди. Пентагондагилар Мисрни араб дунёсининг қоқ марказида Американинг жуда катта ҳарбий базаси деб ҳисобламоқдалар. Мисрнинг ҳозирги раҳбарлари шармандали Кэмп-Дэвид битимини тузиб, Жамол Абдил Носир илгари сурган принципни — «агрессор арабларнинг қадимги ерларини оккупация қилиб турар экан, Исроил билан ҳеч қандай сулҳ битимини тузмаслик, уни тан олмаслик, у билан ҳеч қандай музокаралар олиб бормаслик» принципини оёқ ости қилди. Ҳозирги кунда Исроил, Миср ва уларнинг АҚШдаги ҳомийлари Кэмп-Дэвид битимини қўллаб-қувватлаётган бўлса, Тель-Авивнинг буйруғига бўйсунишни истамаётган ва Яқин Шарқда «американа усулда тинчлик» ўрнатилишини рад этаётган барча араб мамлакатлари бу битимга қарши курашмоқдалар.

Жамол Абдил Носир чет элларнинг араб диёридаги ҳарбий базаларига қарши чиққанлигини, оддий меҳнаткашлар учун кўп иш қилганлигини ва ўзининг бутун ҳаётини Исроил агрессияси оқибатларига қарши, фаластин араб халқининг ҳуқуқлари учун курашга бағишланганлигини араб халқлари ҳеч қачон эсдан чиқармайдилар.

Ю. ТИССОВСКИЙ.
(ТАСС).

Совет музикаси дарғалари

НОЁБ ИСТЕЪДОД

Серқуёш республикамизда муваффақият билан давом этаётган Бутуниттифоқ мусиқа фестивалида мамлакатимизнинг жуда кўплаб улкан композиторлари қатори Тихон Николаевич Хренников ҳам иштирок этмоқда. Шуни қайд қилмоқ лозимки, Тихон Николаевич бу улкан мусиқа байрамида ҳам раҳбар, ҳам ижодкор сифатида қатнашаётир.

«Тихон Хренников туғма талант соҳиби. У эсини танигандан буён мусиқа эшитади, кўнгил тинглайди. Уларнинг биласида рус халқ қўшиқлари, романслар, кейинчалик индивидуал оҳанглар тез-тез жаранглаб турарди. Т. Хренниковнинг ота-онасидан эшитган халқ қўшиқлари, куйлари мурғак қалбда мусиқага нисбатан ҳавас ва ишқибоз туйғуларини уйғотди. Натижада ўзининг жонажон шаҳрида И. Зюзкин, Б. Агарков сингари педагоглар қўлида таҳсил олди. Кейин Москвага — Гнесинлар номидаги мусиқа техникумида Михаил Гнесин ва Виссарион Шебалинлардан мусиқа илмини чуқур ўрганди.

— У 1936 йилда Москва Давлат консерваториясини олтин медаль билан битирди. Бу олий ўқув юртида композиторлик бўйича В. Я. Шебалин, фортепиано бўйича эса, Г. Н. Нейгауз қўлида таҳсил олди. Унинг диплом иши сифатида ёзган биринчи симфонияси [illegible] катта муваффақият қозонди. [illegible] консерватория залида ижро этилиб, [illegible] тинглайди-ю, кейин [illegible]. Т. Хренниковнинг симфонияси эса [illegible] концерт залларида янгради. Уни [illegible] таниқли дирижёрлар — Л. Стоковский, Ю. Орманди, М. Мюнш, Г. Адлерлар ўз репертуарларига киритдилар.

Т. Хренников ижодида опера алоҳида ўрин эгаллайди. 1939 йилда машҳур совет ёзувчиси ва драматурги Николай Виртанинг романи асосида ёзган «Бўрон ичра» операси совет опера санъатининг энг яхши намуналаридан бири бўлиб қолди. Машҳур совет режиссёри В. И. Немирович-Данченко мазкур операнинг ёзилишига ташаббускор бўлди ва уни ўзи биринчи бўлиб саҳнага қўйди. Бу операни ёзиш билан Т. Хренников ўз ижодида революцион мавзуни очди. Операда Наташа, Листрат, Фрол Баев сингари [illegible] образлари [illegible]. [illegible] ўрин эгаллайди. Унинг «Она» операси, «Оқ тун» опереттаси ва бошқа кўплаб асарлари ана шу мавзудадир. У «Она» операсини ёзиш фикри туғилгандан сўнг жуда кўп материал йиғади, инқилоб ветеранлари билан суҳбатларда бўлади. Композиторнинг ўзи опера ҳақида шундай ёзади: — «Она»нинг қаҳрамонлари — бизнинг революцион замондошларимиз. [illegible] Горький повести — бу [illegible] революциянинг [illegible]...».

Тихон Николаевич серқирра ижодкор. Унинг қаламига мансуб опера ва балетлар, симфония ва опереттала, қўшиқлар миллион-миллион мусиқа шинавандалари қалбидан жой олган. Музикали драмаларга, драматик спектаклларга, ўнлаб кинофильмларга мусиқалар ёзган. [illegible] «Фрол Скобеев» операсини, «Гусар балладаси» балетларини, учта концертини, [illegible] «Муҳаббат кетидан муҳаббат», [illegible] «Донецк шахтёрлари», «Капитан қизи», «Гусар балладаси», «Руслан ва Людмила», [illegible] «Садоқатли дўстлар» каби фильмларни Т. Хренников мусиқаларисиз тасаввур қилиш қийин.

Тихон Николаевич Хренников замонамизнинг буюк композиторларидан бири, шу билан бирга улкан жамоат арбоби. У СССР Композиторлар союзи правлениесининг биринчи секретари, СССР Музика арбоблари Ассоциациясининг президенти, П. И. Чайковский номли Москва Давлат консерваториясининг профессори. Композиторнинг ижодий ва жамоат ишлари партия ва ҳукуматимиз томонидан юксак баҳоланиб келмоқда. У СССР халқ артисти, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати, Ленин ва СССР Давлат мукофотлари (тўрт марта — 1942, 1946, 1952, 1967 йиллар) лауреатидир.

Республикамиз композиторлари, дирижёрлари, мусиқашунослари, барча санъат аҳли ва мухлислар бу улкан композиторнинг қуёшли диёримизда фестиваль кунлари ижро этиладиган асарларини мириқиб тинглайдилар. Шу билан бирга, севимли композиторга ижодий муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва узоқ умр тилайдилар.

М. ҲАЗРАТҚУЛОВ.

Фестиваль концертлари санъат мухлисларида катта таассурот қолдирмоқда. Ўз қўшиқлари ва ижрочилик маҳоратларини намойиш этаётган бадиий коллективлар, созанда ва хонандалар орасида машҳур симфоник оркестрлар, артистлар бор. СУРАТЛАРДА: (чапдан ўнгга) 1. РСФСРда хизмат кўрсатган артист Эдуард Грач. 2. Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг Катта симфоник оркестри.

А. Абалян ва С. Маҳкамов фотолари.

Спортчилар ҳақида ҳикоялар

ЧАВАНДОЗ

Физкультура ва спорт ходимлари, тренер ва спортчилардан 540 нафари партия ва ҳукуматимизнинг орден ва медалларига мушарраф бўлди. Улар орасида тошкентлик моҳир чавандоз, Олимпиада чемпиони Юрий Ковшов ҳам бор. Юрий «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди.

Шунингдек, республикамиз спортчиларидан камончи Н. Бутузова, велосипедчи А. Панфилов, ватерполчи Э. Шагаев, мерган Р. Ямбулатовлар «Шавкатли меҳнат учун», қиличбоз С. Рўзиев билан тренер А. Ковшовлар «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медаллари билан тақдирландилар.

Машина Москва марказий кўчалари бўйлаб тўғри йўлга чиққанда тезлигини оширди. Юрий Олимпиада кезларида бу ерлардан кўп марта ўтган. У шаҳар чеккасининг мафтункор табиатига суқланиб қарар экан, юраги ҳаприқаётгандай бўлди. Машина сўлга бурилганда ҳаяжонини босолмади. Ёнида ўтирган отасига юзланди.

— «Ўйинчи»нинг аҳволи не кечди экан?

— Парво қилма, ҳаммаси жойида бўлади. Ўйлайманки, армуғоқни парвариш қилишни отбоқарлар ўрнига қўйишган.

Олисдан боғ-ўрмон кўзга ташланди. Қайинзорлар ортида от спорти комплекси жойлашганини Юрий яхши биларди. Олимпиада мусобақалари вақтида бу ерда қизғин баҳслар давом этган. Машина тўхташи билан Юрий отхонага қараб югурди. У, «Ўйинчи» деб ёзилган эшикни тортиши билан ичкаридан отнинг пишқириб кишнаши эшитилди.

— Ҳа, жонивор. Соғинибсан-а? Юввошим, ўйинчигинам. Қани, юр. Мусобақа олдидан бир сайр этайлик.

Юрий Олимпиада ўйинларидан кейин ўтказиладиган мусобақа важидан арғумоқни қолдириб, Тошкентга жўнашга мажбур бўлган эди. Чунки, «Ўйинчи» отасининг таъбири билан айтганда, уриниб қоларди. Орадан бир ой ўтди. Отсиз туролмайдиган Юрий «Ўйинчи»нинг ёлларини силаганча ташқарига олиб чиқди. Чавандоз билан арғумоқнинг ўзаро муомаласини зимдан кузатиб турган устоз ҳаёлга берилди. «Ўғлим шу отга меҳр қўйиб янглишмади. Олти йил бурун қандай асов эди-я. Аста-секин «Ўйинчи» чавандозга, Юрий эса арғумоққа ўрганиб қолишди...

— Юрий, эсингдами, от ўйнатишни машқ қилиб юрган пайтларингда, қамчига зўр берма деган эдим.

— Ҳа, дада. Маҳорат бобида қандай ўгит берган бўлсангиз, бажонидил деяпман-ку. Пойгачиларнинг йўриғи бошқа. Улар марра олдида отни уриб ҳайдайверадилар. Лекин ўйновчи отларга бу тўғри келмайди. Умуман қўполлик қилсанг, арғумоқ йўриғингга юрмайди.

— Жуда тўғри айтдинг, — гапини маъқуллади Александр Никифорович, — муҳими — тулпор сенга, сен унга тушунишинг, ишонишинг лозим бўлади. Айтганингни қилиб турган арғумоқни иззатласанг, у сени мамнун этиши турган гап. Чунки жониворлар ичида одамни тушунишда отга тенг келадигани бўлмайди. Фақат сабр-тоқат керак. Ютуқ бирданига қўлга кирмайди. Мана, ўзинг ҳам 1975 йили СССР халқларининг VI Спартакиадасида ўнинчи бўлган эдинг. Олимпиада олди Спартакиадасида эса тўртинчи ўринга кўтарилдинг.

— Ҳар сафар манежга от миниб чиққанимда киевлик чавандоз Вера Мисеевичнинг айтганлари ёдимга келади, — сўзида давом этди Юрий. — Биласиз, у бир пайтлар саҳнада балет ўйнаган. От ўйнатиш билан балет санъатини қиёслаб айтган гаплари бир жиҳатдан ҳақиқатга яқин. Фақат артистлар музикага монанд ҳаракатлар билан маъно чиқаришади. Биз, чавандозлар эса от бошқаришни, яъни ўйнатишни унсиз бажарсак ҳам, лекин дилда қандайдир куй туғён уради. Ана шу ҳеч ким эшитмайдиган оҳангга мослаб туриб, отни йўриғимизга йўрттирамизки, бу билан мусобақа шартларини бажариш қиёмига етади. Биз буни мухлислар олқишидан сезамиз.

— От ўйнатиш нечоғли завқли бўлмасин, ишқибозлар ўзини тийиб, ҳаяжонларини босиб ўтиришларига қойил қоламан. Бўлмаса, арғумоқ мухлислар ҳайқириғидан ҳуркиб, чавандозга бош бермай қўйиши турган гап. Тўғри эмасми, Юрий. Сенга айтсам, ўғлим, ҳар бир нарсага меҳр қўйишлик ҳосиятли бўлади. Сенинг умумкоманда ҳисобида совет чавандозлари Виктор Угрюмов билан Вера Мисеевичлар қатори Олимпиада чемпиони бўлишинг ҳам ана шу меҳр-саховатдан. Ёки, шахсий ҳисобда Австрия чавандози Элизабет Тоирердан кейин иккинчи ўринни эгаллашинг ҳам ўз арғумоғингга зўр бериб қилган парваришларинг самарасидир. Қолаверса, Олимпиада ўйинларида кўрсатган ироданг, мардлигинг ва совет спортчисига хос фазилатинг «СССРда хизмат кўрсатган спорт мастери» деган юксак унвон билан тақдирланди. Бу ютуқларнинг бари, аввалам-бор, республикамизда от спортига катта эътибор берилаётгани, оммавийлигини таъминлаш йўлида шароитлар яратилаётгани, умуман, чавандозликка ихлосмандлар сафи кенгайиб бораётганидан деб билиш керак. Сенга мухлислар қатори ўзим ҳам астойдил ишонган эдим.

....Ўзбекистонлик чавандозлар Москвага етиб келган куннинг эртасига СССР команда чемпионати бошланди. Юрий бу сафар от бошқариш бўйича «Катта совринн учун» баҳслашди. Командадоши Шчерба 1563 балл тўплаган бўлса, Юрий 1707 балл жамғарди. Иккала чавандоз умумий ҳисобда биринчи ўринни эгаллаб, бош совринни қўлга киритди. Ҳамюртлар Амир Ахметшин, Николай Нарикин ва Мамажон Исмоиловлар Юрийни қизғин қутладилар. Улардан бири Юрийнинг отаси ва мураббийси Александр Ковшовга юзланиб: «Советский спорт» газетасини ўқидингизми, деб қолди. Унда XXII Олимпиада чемпионларини тарбиялаш, СССР терма командасини таркиб топтиришдаги бевосита иштироки, янги усулда машқ ўтказишни ташкил этиш ва қўллашдаги катта хизматлари учун СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитети Александр Ковшовни «СССРда хизмат кўрсатган тренер» унвони билан тақдирлангани ҳақида хушхабар босилган эди. Қувончига қувонч қўшилган ўғил отасини бағрига босиб, муборакбод этди. Чавандозлар эса ота-болани даврага олдилар.

Ҳайдар НОСИРОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ШТАТЛАР ҚИСҚАРТИРИЛДИ

Самарқанддаги «Красний двигатель» заводининг қўшни қуюв цехи механика цехининг техник контроль бўлими хизматига «ортиқча иш» келтирди. Смена мобайнида одатдаги чўян заготовкаларга қўшимча яна 5 мингта деталь келади. Аввал бу деталлар чиқитга кетарди, энди бўлса улардан фойдаланиляпти.

Илгари цехда доимо икки қуюв печи ишлаб турар, бошқа иккитаси планга мувофиқ ремонтда бўларди. Икки вагранка бир соатда 10 тонна чўян беради, заводга бўлса 8 тоннагина керак. Шундай қилиб, қуювчи установкаларга кўпроқ кокс ташлаб, уларнинг иш унумини атайин камайтириб туришга тўғри келарди. Натижада металл ошиқча қизиб кетар ва чиқитни кўпайтириб юборарди.

Инженерларнинг таклифига биноан, икки вагранка қайта ускуналанди — ҳар бирининг иш унуми соатига 8 тоннагача кўпайтирилди. Энди улар навбатма-навбат ишлаяпти. Бирида чўян эритилса, иккинчиси ремонтда туради. Қолган печлар эса — «истеъфога чиқди» — улар кераксиз бўлиб қолди.

Қолган установкаларни ишлатиш учун икки баравар кам ишчи талаб қилинади. Илгари чиқитга кетган металлдан энди бир йилда 84 минг тракторга заготовка қуйилади.

Шунинг ҳисобидангина 60 минг сўмлик йиллик иқтисодий самара олинди. Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги илмий-тадқиқот институти (Москва) олимларининг маслаҳатларига кўра вагранкаларда ўрнатилган суюқ металл ҳароратини автомат тарзда ўлчайдиган прибор яна 30 минг сўм тежайди. Булардан ташқари завод бу йил йигирма вагон коксни ҳам тежайди. (ЎзТАГ).

БИР ЙЎЛА ИККИ ИШ

СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводида махсус штамп яратилди. Авваллари предохранитель ясаш учун иккита штамп ишлатилар, бири қирқса, иккинчиси зарур шаклга келтириш учун уни букар эди. Тошкентлик тракторсозларнинг изланишлари туфайли энди битта штамп бир йўла икки ишни бажарадиган бўлди.

Ишлаб чиқаришни механизациялашга ёрдам берадиган бу янгилик машинасозликнинг турли соҳаларида қўлланилади.

ОҚАВА СУВДАН ФОЙДАЛАНИБ

«Главпассавтотранс»га қарашли 6-таксомотор паркида илгари автомашиналарни водопровод сувида ювишар, ифлос сувни канализацияга оқизиб юборишар эди. Ҳозир бу ерда фойдаланилган сув аввал катта, кейин кичикроқ ҳовузларда тиндирилиб, юзасидаги мойлар ва бошқа чиқиндилардан яхшилаб тозаланмоқда. Шундан кейингина қайта фойдаланиш учун сув иккита насос орқали ювиш жойига етказиб берилаётир. Шу зайл водопровод суви энди охирги «чайиш»дагина ишлатилмоқда.

Бу янгилик йилига 8,5 минг сўм иқтисодий самара беради. Уни турли министрлик ва идораларнинг автокорхоналарида қўлланиш тавсия этилмоқда.

(ЎзНИИНТИ материаллари асосида).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЁ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
ҚУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА
1980—1981 ўқув йили учун

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт, алоқа, геология-қидирув экспедициялари, совхоз ва колхозлар, ҳарбий қисмлар, медицина ташкилотлари йўлланмалари билан келган илғор ишчилар, колхозчилар, СССР Қуролли Кучлари хизматини ўтаб қайтганлар қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кириш учун тавсиянома, камида бир йиллик меҳнат стажига эга ва медицина муассасаларида икки йил санитарка ёки энага бўлиб ишлаган кишиларга берилиши лозим. Амалий иш стажи мазкур жойда охирги йилда узлуксиз бўлиши лозим. Колхозчи ёки ишчи бўлиб ишлаган вақт тайёрлов бўлимига қабул қилишда ҳисобга олинмайди.

Меҳнат стажига эга бўлиб, кундузги ўрта мактабни шу йил тамомлаган кишилар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: институт ректори номига ёзилган ариза, йўлланма (2 ёки 1,3-иловалар), ўрта мактабни тамомлагани тўғрисида ҳужжат (асл нусхаси), иш жойидан характеристика (ҳарбий қисмдан), идора раҳбари томонидан тасдиқланган меҳнат дафтарчасидан кўчирма, медицина справкаси (286-форма), бош кийимсиз 3х4 см. катталикдаги саккизта фотосурат.

АРИЗАЛАР 1 ОКТЯБРДАН 10 НОЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Физика ва химия фанларидан суҳбат 11 ноябрдан 24 ноябргача ўтказилади.

Тингловчиликка қабул қилиш 30 ноябрда якунланади.

ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИНИ ТАМОМЛАГАН ВА БИТИРИБ ЧИҚИШ ИМТИҲОНЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ ТОПШИРГАНЛАР ИНСТИТУТНИНГ 1-КУРСИГА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИСИЗ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўқиш 1 декабрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ 8 ОЙ.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар стипендия билан таъминланадилар.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилиш мумкин: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй. Ўрта Осиё медицина педиатрия институти. Тайёрлов бўлимининг қабул комиссияси.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА
28 сентябрь соат 19.30 да
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
ҲАЙИТМАТ РАСУЛ АСАРИ Т. ҲАСАНОВ МУЗИКАСИ
«ХЎЖАЙИН»
(Икки пардали музикали драма)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Н. САИДХОНОВ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Э. ТОШМАТОВ.

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. ВИЗЕЛЬ.

Хормейстер — К. САЪДУЛЛАЕВ.

БАЛЕТМЕЙСТЕР — Ш. АҲМЕДОВ.

Концертмейстер — М. ФУРМАН.

Режиссёр ассистенти — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист С. ПУЛАТОВ.

Режиссёр ёрдамчиси — Р. МУҲИДДИНОВА.

БИЛЕТЛАР СОТИЛМОҚДА.

Корхоналар, бирлашмалар, ташкилотлар, идораларнинг раҳбарлари ва министрликлар
ДИҚҚАТИГА!
ХИМИЯ ВА РЕЗИНА-ТЕХНИКА МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЕТКАЗИБ БЕРАДИГАН
ТОШКЕНТ ҚОРХОНАСИ
1—15 ОКТЯБРЬ КУНЛАРИ
ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ ЎТКАЗАДИ
ФОНД БЎЙИЧА МАҲСУЛОТЛАР БЕРИЛМАЙДИ.

Тошкент халқ хўжалиги институти коллективи рус тили кафедрасининг катта ўқитувчиси Ж. Ю. Юсуповга қизи **ШАҲЛОнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ҳамза номидаги санъатшунослик институти коллективи институт илмий котиби **Эркин Файзуллаевич ИСМОИЛОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

В. И. Ленин номидаги Тошкент давлат университети коллективи назарий физика кафедрасининг доценти **Машруқ Орифжонович ҚОСИМХОНОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент гидромелиорация техникуми коллективи техникум ўқитувчиси М. Абдужабборова онаси **Кимё ШОМАНСУРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Турбинларнинг кунлари. Бадиий фильм, 3-серия. 15.40 — Меросга берилган ер. 16.25 — Бугун — машинасозлар куни. 16.40 — Хатларингиз асосида. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.55 — Мультфильмлар. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.15 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Баскетбол. Европа чемпионати. 23.25 — Янгиликлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — О. Хотамов ижросида классик қўшиқлар. 10.55 — Кучукни паровозга алмаштирамиз. Бадиий фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Концерт. 14.55 — Актёрлар ва роллар. 16.15 — Реклама. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Ўйлаб топ. 19.00 — Бугун машинасозлар куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

29 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Этик кийган мушук. Фильм-спектакль. 10.55 — Концерт. 11.15 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 15.55 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 16.40 — Ўсмирлар учун музикали кечалар. 18.40 — КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик. 19.10 — Халқ оҳанглари. 19.40 — Егор Буличев ва бошқалар. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 22.50 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

18.00 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.30 — Ёшлик. 19.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Карпат». Танаффусда — Ахборот. 20.50 — Ахборот. 21.10 — Хирмонингизга барака. 21.30 — Время. 22.05 — А. Навоий номли Давлат академик катта театрининг 50 йиллигига бағишланган тантанали кеча ва концерт. Танаффусда — Бугун оламда нима гап.

II

22.05 — Янгиликлар. 20.25 — Болалар учун фильм. 21.00 — Ҳужжатли фильм. 21.20 — Теннис бўйича СССР чемпионати. 22.00 — Оқ карвон. Бадиий фильм.

РАДИО

28 СЕНТЯБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик куйлардан концерт. 9.15 — Табассум. 10.45 — Ғижжак тароналари. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Тошкентликлар ташаббусига қўшилиб. 13.30 — Машинасозлар, Сизлар учун. 14.00 — Қишлоқларимиз кўркам, уйларимиз шинам бўлсин. 15.40 — Саҳна юлдузи. 18.15 — Ёшлик. 19.30 — Спорт программаси. 19.50 — СССР санъат усталари сўзлайдилар. 20.25 — И. Икромов қўшиқлари. 21.00 — Табассум. 22.30 — Тиллоларга баробар. Музикали радиокомпозиция. 23.15 — Навоий лирикаси.

29 СЕНТЯБРЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 7.40 — Пионер эрталиги. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Съезддан — съездгача. 9.30 — Концерт. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 11.45 — Фан уфқлари. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 12.30 — Енгил чолғу куйлари. 14.00 — Сурхондарё қишлоқлари — партия съездига. 18.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 18.50 — «Ёшлик». 19.45 — СССР санъат усталари сўзлайдилар. 20.00 — Футбол. «Пахтакор» — «Карпат». 20.45 — Сўнгги ахборот. 21.10 — Сурхондарё адабиётчилари. 21.35 — Концерт. 22.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 23.20 — Дам олиш концерти.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IX да **Келинлар қўзғолони** (12.00), **Тирик мурда** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28/IX да **Ур, тўқмоқ** (16.00), **Хўжайин** (19.30), 29/IX да **Кулги кечаси** (19.30).

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/IX да **Бола азиз** (11.00, 13.30, 16.00).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-14, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66, Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.